

ДОБРЫ ВЕЧАР

Добрый вечер

1993
ЛІПЕНЬ
7
СЕРАДА

№ 126 (561)

Цана
5 рублёў

МІНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ГАЗЕТА

СТАЛІЧНАЯ ХРОНІКА

ПА ПАВЕДАМЛЕННЯХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ «ДВ», АГЕНЦТВАЎ РІД, БЕЛАПАН, БЕЛІНФАРМ

ДВИЖЕНИЕ В ПОДДЕРЖКУ ШУШКЕВИЧА

ОБЪЕДИНЕННАЯ демократическая партия Беларуси и Белорусская крестьянская партия выступили с совместным заявлением ко всем гражданам Беларуси, партиям, движениям, общественным организациям с предложением о создании широкого демократического Движения в поддержку Председателя Верховного Совета Республики Беларусь Станислава Шушкевича.

Последние события в белорусском парламенте показали, отмечается в Заявлении, что Верховный Совет полностью исчерпал себя. Чтобы удержаться у власти, номенклатура пытается «выдать за причины своих неудач все, что угодно, кроме собственного бездействия». Как результат — непродуманные действия вроде требования присоединения к несуществующей системе коллективной безопасности. Этим же объясняются, считают авторы Заявления, попытки смещения Председателя Верховного Совета Республики Беларусь Станислава Шушкевича, который выступает за невхождение Беларуси в военные блоки и проведение широкой справедливой приватизации.

На взгляд авторов Заявления, среди принципов, на которых должно базироваться демократическое Движение в поддержку спикера, — досрочные выборы парламента и органов местной власти, невступление Беларуси в военные блоки, широкая приватизация в интересах народа.

В ГОСТЯХ У АМЕРИКАНСКОГО ПОСЛА

3 ИЮЛЯ Чрезвычайный и Полномочный Посол Соединенных Штатов Америки Дэвид Суорц устроил прием по случаю 217-й годовщины со дня провозглашения независимости США. Выступая перед гостями, господин Суорц рассказал о том пути, который прошла его страна к независимости и демократии. Он отметил, что хорошо понимает проблемы и трудности Беларуси, взявшей курс на суверенность, демократию и независимость, пожелал молодому государству успехов и процветания. Приглашенный на празднество оркестр Белорусского музыкального лицея завершил небольшую официальную часть исполнением национального гимна США.

Прием прошел в резиденции посла в Дроздах и, по словам Суорца, «впервые в чисто американском стиле»: на свежем воздухе в сосновом лесу под звуки музыки. Гостеприимный хозяин предоставил присутствующим возможность не только пообщаться друг с другом, отдохнуть, но и познакомиться с традиционной американской кухней.

Среди приглашенных находились Председатель Верховного Совета Республики Беларусь Станислав Шушкевич, министр иностранных дел Петр Кравченко, митрополит Минский и Слуцкий Филарет, патриарший Экзарх всея Беларуси, руководители парламентской оппозиции и демократических партий, иностранные дипломаты, журналисты.

АЭРАПОРТ «МІНСК-2»: ПРАЗ ДЗЕСЯЦЬ ГАДОЎ

АЭРАПОРТ «Мінск-2» днямі адзначыў «круглую дату» — дзесяць гадоў таму з бетонкі аэрапорта ўзняўся ў паветра першы ТУ-134 з пасажырамі на борце. Узлётна-пасадачная паласа, спартыўная зала «чакання» для пасажыраў — тое, што было тады. Зараз — аэравакзальны комплекс з наборам усіх відаў паслуг для авіяпасажыраў, тэхнічная аснашчанасць для забеспячэння ўзлёту і пасадкі па міжнародных нормах, набор збудаванняў для тэхнічнага персаналу.

Ужо ў 1991 годзе колькасць пасажыраў, якія скарысталіся з паслуг аэрапорта, мінула за 1 мільён, і ён стаў лічыцца адным з самых буйных на тэрыторыі былога Савецкага Саюза.

Зараз, аднак, галоўны аэрапорт Беларусі перажывае не лепшыя часы: скарацілася частата ўзлётаў і пасадак паветраных лайнераў. Але, нягледзячы на гэта, з кожным годам з'яўляецца ўсё большая колькасць рэйсаў у Еўропу. Самалёты з эмблемамі Германіі, Аўстрыі, Швейцарыі, Польшчы, ЗША — сталыя госці беларускіх авіятараў. Зыходзячы з урадавых пагадненняў, як стала вядома карэспандэнту БелаПАН з вартых даверу крыніц, у хуткім часе чакаецца адкрыццё новых паветраных ліній у краіны Азіі, Блізкага Усходу, Амерыкі.

НА ПАРАДКУ ДНЯ — МІНУЎШЧЫНА І БУДУЧЫНЯ

6 ЛІПЕНЯ ў Беларускім акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы пачалася III Усебеларуская палітычная канферэнцыя. Удзел у ёй прымаюць каля 100 дэлегатаў ад палітычных арганізацый Беларусі і замежжа і шматлікія госці.

Канферэнцыі належыць абмеркаваць і зацвердзіць праекты трох рэзалюцый — па пытаннях аб палітычнай ацэнцы рашэнняў II, Берлінскай, канферэнцыі, аб палітычнай сітуацыі ў рэспубліцы, аб будучым дзяржаўным і канстытуцыйным ладзе Беларусі. Праекты распрацаваны аргкамітэтам канферэнцыі, у які ўваходзяць прадстаўнік БНФ, Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады, Аб'яднанай дэмакратычнай і Нацыянальна-дэмакратычнай партый, Партыі народнай згоды і Жаночага хрысціянска-дэмакратычнага руху Беларусі.

АБАРАНІЦЬ ПРЫРОДУ ДАПАМОЖА... СЕМІНАР

7–9 ЛІПЕНЯ ў Мінску пройдзе вучэбны семінар «Падрыхтоўка спецыялістаў у галіне рацыянальнага выкарыстання і аховы навакольнага асяроддзя», сярод арганізатараў якога — прадстаўніцтва ААН у Беларусі і Савет Міністраў рэспублікі.

Работай семінара будуць кіраваць, па звестках БелаПАН, доктар А.Корнхаузер са Славеніі і прафесар з Будапешта пан Керакеш.

Удасканаленне нацыянальных экалагічных праграм, узаемаадносіны сучаснай эканомікі з навакольным асяроддзем — гэтыя і іншыя пытанні стануць прадметам абмеркавання і дыскусій, у якіх прымуць удзел прадстаўнікі розных рэгіёнаў Беларусі.

БГУ — ТОЛЬКО ДЛЯ БЕЛОРУСОВ

КАК СООБЩИЛИ корреспонденту РИДа в управлении высшей школы Министерства образования, в нынешнем году ВУЗы Беларуси принимают документы только от граждан нашей республики или белорусов, проживающих за рубежом. Иностранцы же как из дальнего, так и из ближнего зарубежья, смогут поступить в наши ВУЗы только на договорной основе с оплатой всего курса обучения. Впрочем, есть у абитуриентов и другой путь: учеба на паритетных началах, когда наши студенты поедут, к примеру, в Казахстан, а оттуда столько же прибудет в Минск.

Однако решить этот вопрос можно только после заключения специальных межправительственных соглашений. Пока проведены лишь предварительные переговоры и только с четырьмя республиками бывшего СССР — Россией, Молдовой, Казахстаном и Таджикистаном.

ПАДЗЕІ

БЕЛАРУСЫ СВЕТУ Ў МІНСКУ

Афіцыйна Першы з'езд беларусаў свету адбудзецца з 8 па 10 ліпеня, але ўжо амаль тыдзень Мінск прымае суайчыннікаў з Аўстраліі, Германіі, Польшчы, ЗША і іншых краін. І сумаваць ім не даводзіцца, бо гасцям і ўдзельнікам з'езда прапанавана цікавая культурная праграма — нехта ўжо пабываў на ўрачыстасцях у Нясвіжы, прысвечаных юбілейным гістарычным датам гэтага старажытнага горада; ці на ўрачыстасцях у Навагрудку, дзе адзначалася гадавіна каранавання князя Міндоўга; а ў ноч на Купалле — купальскія вогнішчы Высокага берагу (Стаўбцоўшчына) і Баўкалабаўскага (Быхаўшчына) аб'ядналі вакол сябе і гасцей, і гаспадароў.

Сёння передапошні дзень і ён таксама насычаны: адкрыццё мастацкай выставы «Жыве Беларусь!» у Палацы мастацтва, сустрэча з кіраўнікамі суполак у ЗБС «Бацькаўшчына», свята паэзіі «Палымянае слова Купалы» ў купалаўскім парку над Свіслаччу.

Сама праграма з'езда таксама даволі насычаная. Так, другі дзень работы будзе аддадзены пасяджэнням «круглых сталоў» па тэмах «Беларуская дзяржаўнасць», «Беларуская гаспадарка, прадпрымальніцтва», «Беларуская культура», «Беларуская дыяспара», а таксама сустрэчам у арганізацыях, установах і г.д.

У наступных нумарах «ДВ» чытайце новую інфармацыю аб Першым з'ездзе беларусаў свету.

А сёння мы прапануем гутарку з доктарам Янкам Запруднікам, вучоным, журналістам і літаратарам, які разам з іншымі амерыканскімі беларусамі знаходзіцца ў Мінску. Гутарку зрабіў Леанід ПРАНЧАК падчас паездкі ў ЗША.

ЯНКА ЗАПРУДНІК:
«БЕЛАРУС» — ГАЗЕТА БЕЛАРУСАЎ У ВОЛЬНЫМ СВЕЦЕ...»

Доктар Янка Запруднік — беларускі вучоны і даследчык са Злучаных Штатаў Амерыкі. Добра вядомы ён таксама як журналіст і літаратар. Доўгі час сп. Запруднік рэдагуе адно з самых старэйшых і прэстыжных беларускіх выданняў у Амерыцы — газету «Беларус».

— «Беларус» — газета беларусаў у вольным свеце. Дакладней кажучы, гэта орган беларуска-амерыканскага задзіночання. Але паколькі з газетай супрацоўнічаюць усе беларусы на Захадзе, на Бацькаўшчыне мы назвалі яе газетай беларусаў у вольным свеце. Ейны тэматычны дыяпазон вельмі шырокі. Хоць друкаванай плошчы мала — 8 старонак адзін раз у месяц — мы стараемся падаваць тое, што з тых ці іншых прычын не падае айчынны друк.

— Вы адчуваеце, што на Бацькаўшчыне вольнай прэсы ўсёткі няма?

— Тое, што мы чуем ад людзей Беларусі, сведчыць аб тым, што гэта так. Сам факт фінансавання друку ўрадам рэспублікі ці Вярхоўным Саветам гаворыць аб тым, што гэтыя газеты поўнай свабоды не маюць. Шмат у якіх выпадках, — той, хто дае грошы, — па-за крытыкай. А гэта абмяжоўвае свабоду. Газеты на Беларусі вельмі цікавыя. Тым не менш назваць іх незалежнымі пакуль нельга.

— Спадар Запруднік, цікава, а хто ж фінансуе вашу газету?

— На гэтае пытанне «Беларус» адказвае ў кожным сваім нумары. На восьмай старонцы мы друкуем справаздачы «На выдавецкі фонд «Беларуса». Там мы дакументуем кожны цэнт і падаём, хто колькі прыслаў. Сюды ўваходзіць кошт падпіскі і ахвяры. «Беларус» фінансуецца чытачамі, падпісчыкамі, прыхільнікамі беларускага слова, беларускай нацыянальнай ідэі.

— Калі параўноўваць «Беларус» сённяшні з яго аналагам даперабудовачным, то, на маю думку, ён стаў больш цікавым, а яго пазіцыя больш актыўнай...

— Можна так сказаць. Больш актыўная пазіцыя — гэта функцыя тае пабольшанай свабоды, што з'явілася на Беларусі. Актывізацыя па лініі мабілізацыі нацыянальнага элементу тлумачыцца тым, што ў апошні час пашырыліся кантакты з Бацькаўшчынай.

— Асноўнае прызначэнне «Беларуса» — пісаць летапіс беларускай эміграцыі...

— Так, ты правільна зазначыў. Але не толькі. Шмат месца мы адводзім падзеям на Бацькаўшчыне. Напрыклад, друкуем амаль усе матэрыялы БНФ. Год выдання «Беларуса» — 42. Калі пераглядаеш гадавікі, выдадзеныя за гэты час, то разумееш, што гэта летапіс. Тое, што калісьці было журналістычным матэрыялам, — сёння набывае вартасць дакументаў. Вось з такіх матэрыялаў, дзякуючы намаганням пісьменніка Уладзіміра Арлова, у выдавецтве «Мастацкая літаратура» выйдзе зборнік «З гісторыяй на Вы». У яго ўвойдуць публікацыі 40-х, пачатку 50-х гадоў з газеты «Бацькаўшчына», часопіса «Запісы», альманаха «Конадні».

— А што тычыцца падзей на Бацькаўшчыне. Як вам бачыцца сітуацыя на Беларусі?

— Вельмі складаная, вельмі цяжкая. У палітычным сэнсе рэспубліка стаіць на раздарожжы перад вялікай праблемай: як асэнсаваць свой юрыдычны, палітычны, структурны фундамент, што закласці ў Канстытуцыю? Гэта ўсё вельмі складаныя пытанні. Энергія старога мыслення і ўлады яшчэ вельмі моцныя. Чым цяжэй эканамічна, тым большая пагроза палітычнай рэстаўрацыі. З гледзішча камуністаў чым горш, тым лепш. Кантраст паміж тым, што ёсць і што было якраз на карысць старому рэжыму. Нядаўна ў газеце я чытаў разважанні вясковага дзядзькі. Ён кажа: цяпер усюды мафія, злачынствы, крадзеж, а раней усё было спакойна. Тое, што раней рабілася вялікае злачынства ў дзяржаўным маштабе, ён ужо забыўся ці не ведаў аб ім нічога. А сёння пад уплывам штодзённых цяжкасцей старая кроў забываецца. І калі чалавек не падрыхтаваны і не мае запасу ведаў, каб параўнаць мінуўшчыну з цяперашчынай, дык ён абарачаецца да мінуўшчыны. Калі грамадства цёмнае, не асведамлёнае, дык у эканамічных цяжкасцях у цяперашчыне, што яно зробіць без уяўнага здзеку і гвалту? У гэтым вялікая пагроза дэмакратыі на Беларусі. Гэта вельмі трывожыць і нас, беларускіх эмігрантаў, і амерыканскі ўрад. У гэтым сэнсе прэзідэнт Клінтан добра разумее сваю місію. Ён гатовы дапамагаць Беларусі ў чарнобыльскай бядзе. У адным з нумароў «Беларуса» мы змясцілі яго выказванне, што дэмакратычныя працэсы ва Усходняй Еўропе вельмі кволыя. Патрэбна, казаў Прэзідэнт, замацоўваць іх эканамічнай і кансультатыўнай дапамогай. Мы гатовы дапамагаць сваёй Бацькаўшчыне. І ў меру сваіх сіл і магчымасцяў робім усё, каб дэмакратычны працэс на Беларусі развіваўся і стаў незваротным.

— І ў заключэнне нашай гутаркі, доктар Запруднік, колькі слоў аб тым, як робіцца газета «Беларус», хто працуе ў рэдакцыі?

— Слова рэдакцыя ў мяне асацыіруецца з нейкім памяшканнем. У нас яго няма. Рэдакцыя цяпер у мяне на стале. Дапісчыкі ў нас па ўсім свеце: і ў Парыжы, і ў Брусэлі, і ў Мельбурне... Адусюль прыходзяць карэспандэнцыі: адны напісаныя ад рукі, другія — на лацінскай машынцы, трэція — па-ангельску... Усё трэба адрэдагаваць, зрабіць макет, прачытаць карэкту, аддрукаваць... Усю гэту работу раблю я тым часам. Дапамагаюць мне Антон Шукелайць, Вітаўт і Зора Кіпелі, Адам Акуліч, які працуе ў беларускай рэдакцыі радыё «Свабода». Вялікую працу па рассылцы газет выконвае сп. Браніслаў Даніловіч. Вось так і робіцца газета «Беларус», якую зараз маюць магчымасць чытаць і беларусы на Бацькаўшчыне.

Гутарыў Леанід ПРАНЧАК.
Нью-Ёрк, лістапад, 1992 г.

КАЛЯНДАР

Серада, 7 ліпеня.

СОНЦА — 4.46/ 21.41.

Даўжыня дня — 16.55.

МЕСЯЦ — поўня 4 ліпеня, захад 8.00/ усход 22.34.

ІМЯНІНЫ

Сёння:

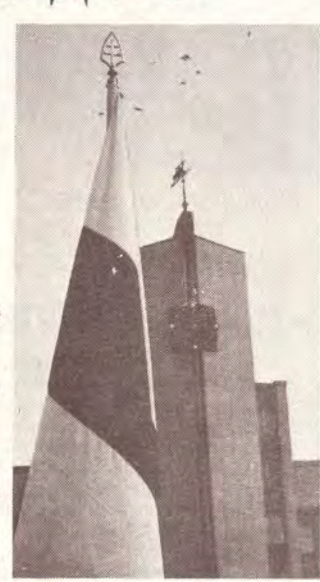
Праваслаўныя — Раждзаство Іаана Прадцечы (Хрысціцеля).

Каталіцкія — Бенедыкта, Судзіслава.

Заўтра:

Праваслаўныя — Пятра, Фяўроніі.

Каталіцкія — Альжбэты, Яўгена.

ВАЛЮТНОЕ ОБОЗРЕНИЕ

КУРС ДОЛЛАРА США (скупка–продажа)

ВИЛЬНЮС (за лит)

Литовский государственный коммерческий банк:
Доллар США — 3,85 — 4,35
За 100 рублей — 0,30 — 0,45

Коммерческие банки:
Доллар США — 3,90 — 4,20
За сто рублей — 0,30 — 0,45

Черный рынок:
Доллар США — 3.90 — 4,20
За сто рублей — 0,35 — 0.40

КИЕВ (за карбованец)

Коммерческие банки:
Доллар США — 3350 — 3980
Российский рубль — 2,40 — 4,28

Черный рынок:
Доллар США — 3400 — 3500
Российский рубль — 2,80 — 3,0

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ

Коммерческие банки:
Доллар США — 1100 — 1150

Черный рынок:
Доллар США — 1100 — 1150

МИНСК

Комбанк «Комплекс»:
Доллар США — 1200 — 1250

Черный рынок:
Доллар США — 1200 — 1260

КРИМИНАЛ

Сергей РАЧИЛА, пресс-центр УВД г.Минска.

«МАЛЬЧИКОВ СЕГОДНЯ НЕ УНЯТЬ...»

—ГЛУПО ПИЩИТ гнусавый голосок на эстрадных подмостках, загребая несчастные родительские рублики. А в это время одурманенные «мальчики» отзываются предельной жестокостью...

На днях в Минске врачи «скорой помощи» привезли в больницу с переломом позвоночника и ушибами ног 21–летнюю минчанку С., находящуюся в отпуске по уходу за ребенком. Все происшедшее с ней поражает прежде всего своей дикостью и ... легкомыслием жертвы.

Накануне этой трагической развязки к молодой мамаше зашел ее 22–летний знакомый и пригласил в гости. Заметьте, в два часа ночи и в другой конец города! — что, впрочем, совершенно ее не смутило. Приняв это предложение, С. оказалась в пьяной компании хозяина квартиры и его 17–летнего друга–пэтэушника, которые после застолья вознамерились испытать свою сексуальную мощь на уже достаточно «подпитой» гостье.

Сумев каким–то образом усыпить далеко не благородный порыв самцов, женщина выскочила на балкон третьего этажа и попыталась спуститься на этаж ниже. Но руки не выдержали...

Выбежавшие на улицу подонки все–таки добились своего — прямо здесь же, у дома, воспользовавшись беспомощностью жертвы...

Все описанное происходило в один из последних выходных дней и, к сожалению, не явилось единичным фактом из разряда подобных. В это же время работникам столичной милиции стал известен еще один подобный случай. В течение двух последних месяцев три минских бездельника (возраст — 16–19 лет) систематически издевались над восьмиклассницей Анной М. на чердаке одного из домов. Все трое уже известны милиции.

БЫЛ ПЬЯН...

ТРАГЕДИЕЙ закончилась попытка 31–летнего минчанина М. достать с дерева улетевшего попугая. Находясь в нетрезвом состоянии, этот молодой человек сорвался с ветвей и от полученных травм по пути в больницу скончался...

НЕСВИЖУ — 770 ЛЕТ

Этот городок один из древнейших на Беларуси. Его многолетняя судьба связана с кланом князей Радзивиллов. При их владычестве здесь возведены Дворцово-парковый ансамбль, фарный костел, много других уникальных строений, которые нынче взяты под охрану государства и считаются памятниками старины далекой.

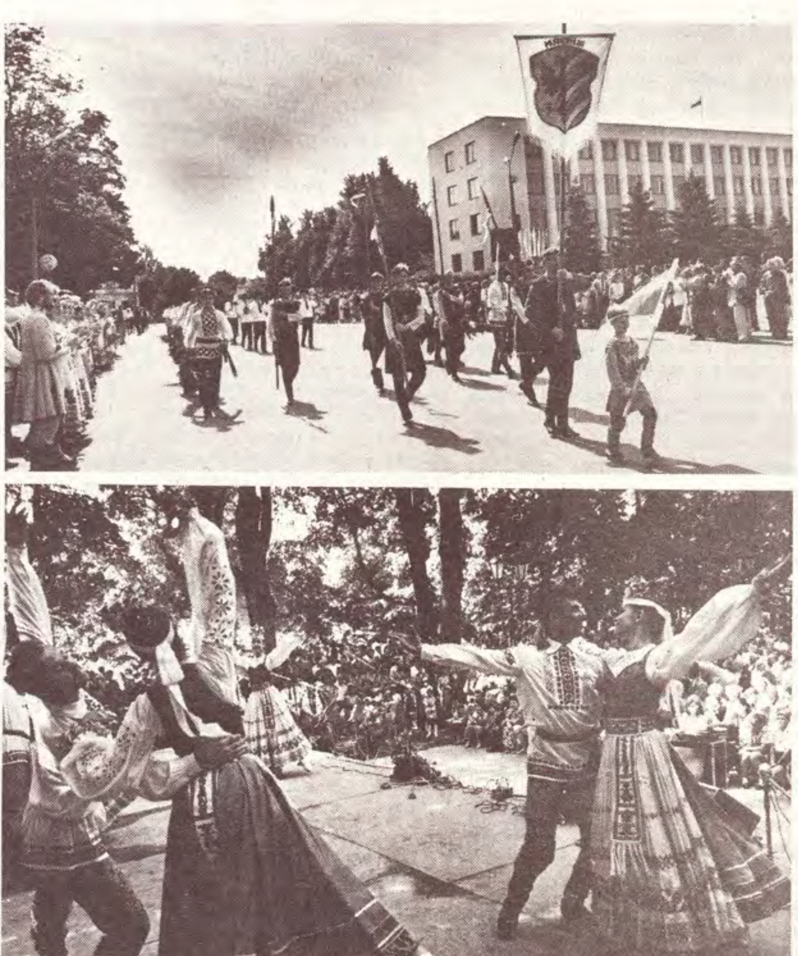
Не одна социальная буря проносилась над городом. Он не раз подвергался разорению во время войн. Многое сгорело, кануло в Лету в 1941-1944 годах. И все же Несвиж имеет свое лицо, свой неповторимый облик.

Особенно преобразился он в последние годы. На реставрацию его памятников, парковой зоны государство затратило десятки миллионов рублей. Под руководством главного архитектора проекта из Минска Н.Жлобы здесь по существу сделана целая революция. Положен дренаж, чтобы весной и осенью не «подтоплялись» деревья. Вместо старых елей, ольхи высажены молодые аллейки дуба, клена, ясеня. Проложены в парке дорожки из щебневой крошки (чтобы не нарушить микроклимат). Радуют глаз мосты и мостики с художественной оградой, скульптуры известных деятелей, которые в разное время здесь жили и творили. Кстати, установлено, что первый театр Беларуси «родился» в Несвиже. Здесь Сымон Будный напечатал в местной типографии свой «Катехизис».

...Общественность города широко отметила 770-летие Несвижа. На торжественном собрании в районном Доме культуры выступил председатель райисполкома В.Дрижин. Участие в празднике приняли заместитель Председателя Совета Министров Республики Беларусь М.Мясникович, министр информации А.Бутевич, народный поэт Беларуси Н.Гилевич.

Лучшим архитекторам и проектировщикам, которые трудились над возрождением Дворцово-парковой зоны, председатель Минского облисполкома А.Тишкевич вручил почетные грамоты Верховного Совета Республики Беларусь.

Разнообразной была культурная программа праздника. В гости к несвижанам приехали минские артисты театра им. Я.Купалы, Государственный академический хор имени Титовича, самодеятельные коллективы соседей-районов — Клецкого, Столбцовского, Барановичского, Ляховичского... Гудела, как улей, ярмарка, где можно было купить промышленные товары, продукты, сувениры.

Константин ПРИЯМКО. Фото Юрия ЗАХАРОВА.

Даждлівы дзень.

Фота Уладзіслава БАСЬКО.

Л.БУВАР:

«ДЛЯ ЕВРОПЫ ГЛАВНОЕ — БЕЗОПАСНОСТЬ»

— Посещение вашей страны дало нам уверенность в необратимости демократических перемен в Беларуси, — заявил корреспонденту БЕЛИНФОРМа президент Североатлантической ассамблеи Лаик Бувар, прибывший 29 июня вместе с генеральным секретарем этой организации П.Кортерьером с официальным визитом в Беларусь. — Ознакомление с ходом реформ и военной концепцией Беларуси и является целью нашей поездки.

О том, как бурлят в республике политические страсти, рассказал на встрече с руководителями САА, состоявшейся вечером 30 июня, Председатель Верховного Совета Станислав Шушкевич.

Глава Верховного Совета ознакомил Л.Бувара и П.Кортерьера с ходом преобразований в республике и выразил надежду, что уже в недалеком будущем Беларусь может стать больше, чем ассоциированным членом САА.

Такого же мнения придерживается и президент Североатлантической ассамблеи, заявивший, что очень доволен активной позицией Беларуси в деятельности САА. Он подчеркнул также свою уверенность в том, что демократические принципы, главенствующие в Европе, будут в полной мере реализованы в нашей суверенной республике. Для утверждающейся новой Европы, по мнению Л.Бувара, сегодня нет ничего важнее, нежели безопасность каждого гражданина, ее населяющего, в какой бы стране континента — западной или восточной — он ни жил.

Делегация САА посетила Министерство обороны Беларуси. Затем состоялась беседа в парламенте республики с депутатами, работающими в комиссиях по международным делам и внешнеэкономическим связям и по вопросам национальной безопасности, обороны и борьбы с преступностью. Побывали гости и в Прокуратуре Беларуси.

В заключительный день своего визита, 1 июля, руководители САА встретились с представителями Министерства иностранных дел республики. Во второй половине дня гости посетили мемориальный комплекс «Хатынь». По дороге в аэропорт они сделали остановку у кургана Славы и возложили там цветы. Потом гости вылетели в Цюрих.

БЕЛИНФОРМ.

ИНТЕРВЬЮ

КООПЕРАТОРАМ БЕЛАРУСИ –100

Международный день кооперации в 71-й раз отметили 3 июля работники этой отрасли. Накануне праздника корреспондент БЕЛИНФОРМа встретился с председателем Правления Белкоопсоюза республики Григорием Грищенковым и задал ему несколько вопросов.

— Григорий Захарович, поздравляю Вас с праздником!

— Спасибо. В этом году у нас действительно настоящий праздник. Ведь кроме Международного дня кооперации работники кооперативных организаций республики в эти дни отмечают и свой юбилей. 100 лет назад начало действовать первое на территории Беларуси потребительское общество. В архивах сохранилось письмо Министерства внутренних дел Российской империи на имя витебского губернатора, в котором сообщается об утверждении устава общества потребителей в Витебске в 1893 году. Так что у нас за плечами длинный исторический отрезок и большой опыт.

— И, конечно же, за сто лет первое общество потребителей превратилось в кооперативное движение.

— Да, потребительская кооперация Беларуси стала массовой общественно-хозяйственной организацией, выполняющей исключительно важную роль в жизнеобеспечении населения республики. Она обьединяет более 2,5 миллиона членов-пайщиков (четверть всего населения Беларуси), располагает разветвленной сетью предприятий торговли и общественного питания, заготовок и переработки сельскохозяйственных продуктов и сырья, подсобных хозяйств и промышленных обьектов. На сегодняшний день мы обеспечиваем 34 процента розничного товарооборота республики. В общем, можно приводить множество цифр и фактов, характеризующих вес и авторитет потребкооперации. Главное же — сегодня в республике не найдется ни одного жителя, который бы в той или иной мере не пользовался нашими услугами. А для сельского населения потребкооперация вообще стала неотъемлемой частью повседневной жизни.

— В день юбилея принято говорить только о хорошем. Но те экономические процессы, что проходят в республике, самым тесным образом коснулись Белкоопсоза. Какие проблемы решают сегодня белорусские кооператоры?

— Их очень много. Продолжается спад производства в промышленности и сельском хозяйстве. Безудержная инфляция резко взвинтила стоимость кредита. Как следствие — снизилась рентабельность торговли, каждое десятое предприятие и организация оказались в убытке. К тому же, в последнее время замедлилась оборачиваемость товаров, возросли товарные запасы, что, естественно, привело к увеличению расходов. Но самым злободневным вопросом является состояние расчетов. Сумма неплатежей на сегодняшний день составляет около 30 миллиардов рублей. Потому в музыке нашего праздника есть и грустные нотки.

— Осенью прошлого года Белкоопсоюз стал членом Международного кооперативного альянса. Поможет ли участие в столь солидной организации кооператорам республики в разрешении временных трудностей?

— Во-первых, надо отметить, что Белкоопсоюз активно сотрудничает с кооперативными организациями бывших союзных республик, является членом-учредителем Межкоопсоюза. В условиях разрыва экономических связей, возведения все новых пограничных барьеров это имеет очень большое значение для поддержания двусторонних отношений между многими традиционными партнерами новых независимых государств.

Что касается членства в Международном кооперативном союзе, то это поможет нам развивать экономическое сотрудничество с выгодными партнерами в странах дальнего зарубежья, явится мощным фактором моральной и правовой поддержки.

— Что ж, успехов Вам. И еще раз, с праздником!

Александр ЛЮШКЕВИЧ,
БЕЛИНФОРМ.

РЕСПУБЛИКА

Прощайте, мясо и молоко?

Как сообщил корреспонденту РИДа главный зоотехник молочного отдела Главка животноводства Министерства сельского хозяйства и продовольствия республики Станислав Молокович, поголовье скота за пять месяцев этого года уменьшилось по Беларуси на 428 тысяч голов.

ПО СРАВНЕНИЮ с прошлым годом поставки молочной продукции сократились на 14 процентов. Снижаются темпы производства и сейчас. Приостановить этот процесс удалось только в Брестской и Витебской областях.

Жулье шалит — народу морока

В очередях за продовольственными карточками нового образца выстаивают в эти дни честные граждане Полоцка.

Эту срочную меру отдел тоговли горисполкома принял всвязи с большим числом нарушений, выявленных в прежней системе распределения продуктов.

Политика национального «ограбления»

Бандитской назвал В.Базеко, директор Витебского чулочно-трикотажного комбината имени КИМ, политику Национального банка Республики Беларусь.

С начала года по постановлению правительства каждый второй заработанный предприятием российский рубль изымался у него Национальным банком и отоваривался «зайчиками» — один к одному. Затем предприятию запретили вообще иметь безналичные российские деньги. А с апреля Национальный банк начал продавать один российский рубль за два белорусских.

Теперь, чтобы приобрести сырье в России, предприятие вынуждено закупать у Национального банка свои же рубли по двойной цене. А потом этот двойной рубль закладывается в себестоимость продукции.

В Польшу — по Августовскому каналу

Гродно, увы, не входит в число экологически чистых городов республики, а потому немало средств в областном центре направляется в последнее время на природоохранные мероприятия. Так, недавно из внебюджетного фонда охраны природы решено выделить 260 миллионов рублей. Эти деньги будут использованы для строительства очистных сооружений в г.п.Ивье, создания рыбхоза «Докудовский» в Лидском районе и системы контроля за выбросами вредных веществ автотранспортом. Но самое главное, пожалуй, то, что 29 миллионов рублей из этой суммы будет направлено на проектирование и реконструкцию Августовского канала, протяженность которого составляет 18 километров и который уже более 50 лет как перестал функционировать в качестве водного пути между Польшей и Беларусью. Теперь же появилась реальная надежда на его возрождение.

Кошельки — не резиновые

В скором времени жигулевскую резину, произведенную на Бобруйском шинном комбинате, будут демонстрировать разве что в качестве музейных экспонатов. После введения на нее акцизного налога, как на товар повышенного спроса, стоимость одной автопокрышки достигла 50 тысяч рублей. Шокированные такой ценой покупатели-автолюбители подались на рынки за российской и украинской резиной. Она сейчас почти вдвое дешевле бобруйской.

«Сюрприз» для могилевских невест

Самые красивые девушки Могилевского театра моды продемонстрировали на праздничном балу лучшие образцы свадебных платьев.

Свадебные наряды были предоставлены польским модельером Урсулой Гапиньской из Влоцлавика. Говорят, что бал удался на славу и принес приглашенным немало приятных минут. Не меньше радости ожидает могилевских невест. Платья, стоимость каждого из которых составляет 200 тысяч рублей, будут выдаваться театром моды напрокат.

«Янтарное лето» Анжелики Гурской

Фестиваль-праздник эстрадной песни «Янтарное лето» проводится в городе Светлогорске (Калининградская область) не первый год. Однако артисты Лидского музыкального центра «Панорама» были приглашены на него впервые.

Кстати, Беларусь там представляли только лидчане.

На фестивале не присуждались места, но по реакции зала без преувеличения можно было сказать, что любимицей публики на этот раз стала солистка центра «Панорама» лидчанка Анжелика Гурская.

Брестские «пеўнікі»

В песенных праздниках в Киеве, Пскове, Санкт-Петербурге принимали участие эти славные мальчишки из образцового детского народного хора «Пеўнікі». Создан он при Брестском городском Доме культуры. В репертуаре коллектива как сложнейшие произведения композиторов-классиков, так и белорусские народные песни. «Пеўнікі» гастролировали и по многим городам соседней Польши.

Более 15 лет, со дня основания коллектива, руководит хором Олег Евгеньевич Нерода (на снимке), отдавая мальчишкам не только знания, но и теплоту души.

Фото Эдуарда КОБЯКА, БЕЛИНФОРМ.

Что делать, когда виноват

Трудно сказать, смогут ли получить свои деньги колхозы, пытающиеся через суд взыскать с Брестского мясокомбината убытки, понесенные по причине просрочки платежей. По существующему законодательству, комбинат обязан рассчитываться с поставщиками мяса в трехдневный срок. Но так как по решению облисполкома переработчики отправляли часть продукции не в местную торговлю, а в Узбекистан и Азербайджан, откуда по бартеру шел сахар, то деньги хозяйствам возвращались с большим опозданием.

Клюква рукотворная

Выработанные торфяники колхоза имени Чапаева Мостовского района станут местом для выращивания клюквы. После соответствующих подготовительных работ, выполненных местными мелиораторами, на площади в полтора гектара высажены черенки целебной ягоды. Вместе с технологией их предоставили земледельцы одного из хозяйств белорусского Полесья. Хотя обустройство первого чека обошлось колхозу примерно в 25 миллионов рублей, здесь рассчитывают на быструю окупаемость и намерены расширять плантации. А опыт соседей уже намерены использовать и в колхозе «Прогресс» того же района.

«Место распродажи иллюзий» — «Водоросли»

В Могилеве на базе рок-кафе «Заворот» действует концертная площадка «Водоросли». Площадка предназначена, в первую очередь, для выступлений молодых групп как белорусских, так и зарубежных.

Открыли счет выступлениям на сцене «Водорослей» две новые интересные могилевские группы — «Место распродажи иллюзий» и «Огни святого Эльма». На следующие концерты, которые состоятся 7 и 28 июля, ожидается приезд минской группы «Нейродюбель».

(По сообщениям РИД, БЕЛИНФОРМ.)

УДИВИТЕЛЬНОЕ — РЯДОМ

В КОНЦЕ ТОННЕЛЯ СВЕТИТ СОЛНЦЕ ВСЕМ

Как магнитом притягивают посетителей выставки «Церковь и культура», открытой в Национальном музее истории и культуры в дни празднования 200-летия Минской епархии, шесть выполненных в какой-то неизвестной доселе технике образов. Один из них — лик Ефросиньи Полоцкой явился автору — художнице Тамаре Богдановой — не то в полусне, не то в полуяви. А когда уже законченную работу сравнили со старинными фресками, оказалось, что именно такой изображали знаменитую у славянских народов святую.

— Я была обычным человеком, работала художницей по гриму в Белорусском театре музыкальной комедии, — рассказывает Тамара Владимировна, которая пришла на открытие выставки вместе с дочерью Сашенькой. — Но девять лет назад тяжело заболела и перенесла клиническую смерть. Все было так, как описывают в литературе: меня несло по длинному тоннелю к свету в конце его, по сторонам мелькали фигуры каких-то статуй, затем, как пушинку, меня поднесло к яркому лучу, и я очнулась. Еще в реанимации попросила нитки и крючок и в полубессознательном состоянии начала что-то плести. А когда очнулась окончательно, пришло понимание моего предназначения: я должна выполнить те лики, мимо которых проносилась по тоннелю. Я нигде не училась, не читала специальной литературы. Техника, которой я пользуюсь, — сочетание вышивки, аппликации, сетки. Причем лики были холодными до тех пор, пока не придала им объем, тоже с помощью вышивки... Все, что я создаю, является вначале мне так ясно, что остается только сделать эскиз. А иногда работаю и без него. Но всегда, прежде чем начать работу, пощу, исповедываюсь и получаю благословение священника. Я и до того была верующим человеком, а сейчас рассматриваю свою деятельность как благословение божье. На создание образа Ефросиньи Полоцкой получила благословение от самого митрополита Минского и Слуцкого Филарета, Патриаршего Экзарха всея Беларуси. Съездила в Полоцк, побывала в келье святой. Меньше чем за два месяца образ был готов. Работаю я сутками, сплю очень мало, потому что дарованной господом жизнью должна распорядиться по его усмотрению. Работы свои не продаю, хотя жить совсем нелегко, да и материалы доставать надо. Но для храмов таких, как только что заложенная церковь «Всех скорбящих радосте», буду выполнять заказы.

Удивительно добрая энергетика исходит от ликов «Святой», «Николая Чудотворца» и остальных четырех образов. Именно она заставляет подолгу стоять в одном из залов музея, ощущая всей кожей какое-то тепло, а сердцем — необычный покой, который люди верующие называют благодатью. Возможно, через свои работы Тамара Богданова действительно передает нам тот свет в конце тоннеля?!

ЛИДИЯ ПЕРЕСЫПКИНА,
БЕЛИНФОРМ.

АД ПРЫСЯГІ Ў ЗАПАСЕ НЕ АДСЯДЗЕЦЦА

КААРДЫНАЦЫЙНАЯ рада Беларускага згуртавання вайскоўцаў выступіла з заявай, у якой звярнулася да Вярхоўнага Савета і ўрада рэспублікі з прапановай прывесці да прысягі народу Беларусі ўсіх вайскоўцаў запасу.

Аргументуючы неабходнасць гэтага, кіраўніцтва БЗВ адзначыла, што Узброеныя Сілы рэспублікі яшчэ не сталі сапраўды беларускімі. «Шмат каго з афіцэраў, — гаворыцца ў заяве, — больш хвалюе не лёс Беларусі, а тое, што ў Расіі больш плацяць. З войску выціскаюцца ўсімі магчымымі сродкамі афіцэры-патрыёты, захоўваецца дзіўная і непаразумелая сістэма кадравых прызначэнняў на вышэйшыя пасады не кіраўніцтвам Міністэрства абароны, а асобнымі чыноўнікамі Саўміна. Працягваюцца і набываюць масавы памер раскраданне дзяржаўнай маёмасці і злоўжыванні службовым становішчам, развальваецца сістэма баявой падрыхтоўкі. З гэтага бачна, што стан войску пакуль яшчэ не дазваляе ўспрымаць яго як надзейную абарону нашай зямлі, нашых сем'яў. Між тым на Беларусі жыве і працуе шмат патрыётаў сваёй краіны — вайскоўцаў запасу, якія ў выпадку пагрозы гатовы ўстаць на абарону Радзімы. Яны таксама хацелі б засведчыць сваю адданасць народу Беларусі.

ОШИБОЧКА ВЫШЛА. И ПОШЛА-ПОЛЕТЕЛА

НА ДНЯХ в редакциях размышляли над подаренной (с нашего государственного Олимпа) «сенсацией»: ББФ «Детям Чернобыля», оказывается, страшно вредная организация. Хапает из общенародного кошелька, спекулируя на людском горе, и живет припеваючи. Словом, размах и беспредел. Вывод? Да разогнать!

Одна из республиканских газет так примерно и написала. И, как выяснилось, напрасно. Потому что все сферы деятельности ББФ совсем недавно и предельно скрупулезно проверяла Контрольная палата РБ. И из официальных документов, подписанных ведущим контролером А.Е.Сопрановичем, явствует: из бюджета в фонд не поступало ни копейки, коммерческой деятельности (как и положено цивилизованной благотворительной организации) он не ведет, а вот 40 тысяч детей сумел отправить на оздоровительный отдых, более 200 — на лечение. «Грешен» также в том, что построил цех по производству экологически чистого детского питания, финансирует садик для детей с ДЦП, школу для детей, больных сахарным диабетом... Перечислять сделанное Фондом можно долго. Но — терпение — еще несколько цифр здесь уместно: Фонд заплатил налоги государству в сумме 1526,1 тысячи рублей (3,4 процента от всех израсходованных в 1992 году средств). На зарплату же (по всем многочисленным видам работ!) истрачено лишь 2,6 процента из кошелька самого же ББФ. Вот такая арифметика.

Из Дома правительства в Фонд сообщили: виноваты, мол. Ошибочка вышла. Ошибочка ли? Ведь именно Фонд «Детям Чернобыля» давно и неизменно вызывает раздражение у тех, кому не по душе его независимость, четкость в действиях, все растущий авторитет на Западе.

РИД.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

— Ты за парлямэнт ці за прэзідэнта?
— Я за тое, каб зноў пачалі сеяць кукурузу...

Малюнак Леаніда КАЛОДЗІНА.

МЕРКАВАННЕ

ЦІ ЎСЁ ТРЭБА РАЗБУРАЦЬ?

Алена ГРАХОЎСКАЯ.

Сённяшняя рэформа адукацыі адным з асноўных напрамкаў мяркуе гуманітарызацыю вучэбна-выхаваўчага працэсу за кошт пашырэння пераліку прадметаў гуманітарнага цыкла і павелічэння гадзін іх вывучэння. Гэта, лічу, вельмі важна, бо гэтыя прадметы павышаюць культурны ўзровень спецыяліста, даюць навыкі працы з людзьмі, у калектыве, ды проста садзейнічаюць выхаванню адукаваных, інтэлігентных людзей, якія ведаюць сваю гісторыю і культуру, здольныя разбірацца ў палітычных і сацыяльных праблемах. Ва ўсім свеце даўно прызнана, што гуманітарныя і сацыяльныя дысцыпліны неабходны пры падрыхтоўцы спецыялістаў з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй.

У «барацьбе» з тэхнакратызмам нашай сучаснай адукацыі грамадазнаўцам прыходзіцца даволі складана. Доўга лічылася, што павінен выкладацца толькі марксізм-ленінізм. І цяпер, калі зацвердзіліся іншыя філасофскія плыні і школы, многім выкладчыкам, асабліва сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, вельмі цяжка зарыентавацца ў разнастайнасці пунктаў гледжання, што існуе ў сучасным грамадстве. Дый, пакуль што практычна няма ні падручнікаў, ні даведачна-інфармацыйнай літаратуры, ні метадычных распрацовак «новага пакалення».

Менавіта таму дзейнасць Беларускага нацыянальнага інстытута гуманітарных навук пры БДУ, якая арганізавана на высокім прафесійным і тэхнічным узроўні, на сённяшні дзень неацэнная. Гэта, бадай, адзіная ўстанова, дзе выкладчык сацыяльна-гуманітарных дысцыплін можа атрымаць дапамогу як у вучэбным, так і ў метадычным плане. Толькі за апошні год, напрыклад, больш паловы выкладчыкаў сярэдніх сельскагаспадарчых навучальных устаноў прайшлі перападрыхтоўку ў інстытуце.

Заняткі вядуцца цяпер і па новых для нашай адукацыі дысцыплінах: паліталогіі, сацыялогіі, гісторыі і тэорыі айчыннай і сусветнай культуры, гісторыі і тэорыі рэлігіі і вольнадумства.

Дарэчы, выкладчыкі інстытута вядуць заняткі не ў рамках якойсьці адной плыні, а даюць шэраг напрамкаў і пунктаў гледжання на тую ці іншую праблему.

Нацыянальны інстытут гуманітарных навук пакуль што, відаць, адзіная ўстанова ў рэспубліцы, якая займаецца распрацоўкай праграм для сярэдніх навучальных устаноў. Акрамя названых прадметаў былі распрацаваны праграмы па сацыяльнай псіхалогіі і асновах прававых ведаў Рэспублікі Беларусь (апошняя — з улікам змяненняў у заканадаўстве і новых падыходаў да правазнаўства).

Таксама супрацоўнікі інстытута падрыхтавалі метадычныя распрацоўкі па філасофіі, паліталогіі, эканамічнай тэорыі, гісторыі, культуралогіі, частка з якіх — на беларускай мове.

Апошнім часам ставіцца пад сумненне мэтазгоднасць існавання Беларускага нацыянальнага інстытута гуманітарных навук. Да того ж у такіх сур'ёзных дакументах, як Пастанова Камісіі Вярхоўнага Савета па адукацыі, культуры і захаванні гістарычнай спадчыны. Але, калі гэты інстытут ужо такі непатрэбны, куды яшчэ зможа звярнуцца за дапамогай, напрыклад, выкладчык сацыяльна-гуманітарных дысцыплін сярэдняй спецыяльнай навучальнай установы? Можа да вас, паважаныя дэпутаты?

Малавядомы Мінск

17 ДВ

ПЕРШАЯ ПУБЛІКАЦЫЯ Ў БЕЛАРУСІ

ДА ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЭРСЫТЭТУ

А.САКОВІЧ.

У мінулым выпуску «Малавядомага Мінска» («ДВ» ад 6 мая г.г.) мы ўжо прадстаўлялі пісьменніцу Іну Рытар (псеўданім — Аляксандра Саковіч), якая жыве і займаецца літаратурнай справай у ЗША. Сёньня наступная яе публікацыя — па просьбе аўтаркі ўспаміны друкуюцца з захаваннем правапісу арыгінала.

Падаючы гэтыя кароткія зацемкі аб заснаваньні й першых гадох працы Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту (БДзУ) у Менску, лічу неабходным падчыркнуць, што БДзУ быў паклікан да жыцьця ў 1921 годзе ахвярнаю працаю беларускіх грамадзкіх працаўнікоў, а не бальшавіцкаю ўладаю, як гэта цяпер часта падаецца ў савецкім друку. Ідэя арганізацыі высокай навучальнай школы ў Беларусі мела свае глыбокія традыцыйныя карэньні, пра яе ўжо даўно думалі беларускія навукоўцы й над рэалізацыяй яе працавалі многія гады да дня закладзінаў БДзУ.

Кажнаму, хто цікавіўся пытаньнем вышэйшай школы ў Беларусі, ведама, што краіну вялікую абшарам і насельніцтвам, слаўную некалі, як цэнтр высака разьвітай культуры й мастацтва, расейскі ўрад пазбавіў вышэйшай школы амаль на цэлае стагодзьдзе. Ад 1832 аж да 1921 году Беларусь ня мела вышэйшых навучальных установаў. Праз увесь гэты час расейскі ўрад праводзіў сыстэматычную русыфікацыйную палітыку й, нязважаючы на неаднаразовыя захады, не даваў дазволу на адчыненьне вышэйшай школы. Расейскія ўлады разумелі добра, што вышэйшая школа ў Беларусі магла стаць асяродкам апазіцыйнага нацыянальна-палітычнага й культурнага руху. Беларусь-жа, пазбаўленая сваёй высокай школы, паступова ператваралася ў расейскую калёнію, заняпалую культурна й эканамічна.

Неабходнасьць сваёй вышэйшай школы, гэтай крыніцы веды й жывой творчай думкі, заўсёды добра разумелі дзеячы беларускага нацыянальнага адраджэньня. З пачаткам рэвалюцыі 1917 г. беларускі нацыянальна-культурны й рэвалюцыйны рух набывае надзвычайную глыбіню й размах. [illegible]

[illegible] якіх грунтоўна абаснаваў неабходнасьць адчыненьня унівэрсытэту ў Беларусі. Гэты праект Народны Сакратар'ят БНР разгледзіў і паставіў:«...даручыць праф. М.Даўнар-Запольскаму, С.Някрашэвічу й Я.Лёсіку ў супрацы зь іншымі навукоўцамі падрыхтаваць усё патрэбнае да адчыненьня Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту...» (каляндар «Сваяк», Вільня, 1919 г., бач. 18).

У абодвых праектах былі намечаныя гэткія факультэты: гістарычна-філёлягічны, юрыдычны, мэдыцынскі, фізыка-матэматычны й багаслоўскі. Апрача гэтага ў праекце праф. М.Даўнар-Запольскага быў прадбачаны й шосты факультэт — камэрсыйна-эканамічны. Праф. Даўнар-Запольскі зазначаў вялікую патрэбу й карысьць такога факультэту, падчыркваючы, што арганізацыя яго ня будзе вымагаць шмат асобных катэдраў.

Другі праект унівэрсытэцкага ж статуту ўклаў акадэмік Карскі ды надрукаваў яго ў менскай газэце «Вольная Беларусь». Хоць ніводзін з гэтых праектаў і ня ўдалося тады зьдзейсьніць, бо ўраду БНР прышлося хутка эміграваць, ідэя адчыненьня унівэрсытэту захоўвала сваю актуальнасьць сярод тых беларускіх дзеячоў, якія засталіся для грамадзкай працы ў Беларусі, засталіся для яе з усёй сьведамасьцяй, што новая акупацыйная ўлада нясе тую ж нацыянальную няволю, што й былая царская. У сваёй прамове з прычыны сьмерці А.Бурбіса ў 1922 г. Язэп Лёсік гэтую думку падчырквае выразна й бяз страху словамі:«Ты не дайшоў яшчэ да Абяцанае Зямлі, ня дойдзе яшчэ шмат хто з нас, бо ўсе мы ў няволі радзіліся й мусім памерці, як тое яўрэйства, што вадзіў Майсей па пустыні».

Шмат энэргіі й стараньняў трэба было пакласьці Усеваладу Ігнатоўскаму, Аляксандру Чарвякову, Язэпу Лёсіку, Сьцяпану Некрашэвічу й іншым, каб, пад няспынным бальшавіцкім кантролем і перашкодамі, ідэя адчыненьня беларускага унівэрсытэту ня была пахаваная й ператварылася ў запраўднасьць. 11 ліпеня 1921 г. быў зацьверджаны дэкрэт аб ад[illegible]

[illegible] эканамічна паваенны час, поўны нястачаў у выніку ваенных зьнішчэньняў, пры разбуранай цалкам гаспадарцы Беларусі. У зруйнаваным вайною Менску ня было нават і адпаведнага пад унівэрсытэт будынку. Не хапала й сродкаў для прыдбаньня адпаведнага навуковага аснашчэньня. Каб загарантаваць для нова-паўсталага унівэрсытэту належны прыплыў навуковых сілаў [illegible] было стварыць [illegible] коўцам гэткія ўмовы [illegible] гадзіліся на пер[illegible] працу ў Менск. [illegible] з прафэсароў-[illegible] баяліся ехаць [illegible] Менск, бо яны [illegible] рылі, што БДзУ [illegible] наагул доўга існ[illegible]

У ўспамінах [illegible] вечаных першы[illegible] існаваньня й дз[illegible] БДзУ [illegible] М.Піотуховіч да[illegible] чайна праўдзівы [illegible] вы малюнак м[illegible] унівэрсытэту [illegible] прадстаўляецц[illegible] ворная абст[illegible] аўдыторыяў у [illegible] гады існаваньня [illegible] Бедна й няпр[illegible] было ў [illegible] аўдыторыях. Н[illegible] вы, на якіх раней [illegible] вучні падгатоўча[illegible] а цяпер зь вялік[illegible] гай для [illegible] ўсаджваліся ба[illegible] й шаноўныя д[illegible] студэнты, запэ[illegible] даўно нябачыў[illegible] монту сьцены [illegible] слабое сьвятло [illegible] замест эл[illegible] насьці — у тако[illegible] таноўцы прыход[illegible] працу. Але ў гру[illegible] й прафэсуры п[illegible] юнацкі энтузіязм [illegible] пачынаецца спр[illegible] важнасьці, і гэт[illegible] магутная вера ў [illegible] скрадвалі жабр[illegible] тульнасьць зна[illegible] ноўкі. У аўдыто[illegible] лодных, мала пр[illegible] пасвойму цёпла [illegible] ў іх моцна біўс[illegible] навуковай думк[illegible]

Так, можна [illegible] аўдыторыях, дз[illegible] было запісваць [illegible] бо яно замярза[illegible] быць утульна. [illegible] нязломная вера [illegible] здабыцьца ле[illegible] свайму народу н[illegible] беларускую мо[illegible] тых дзядзькоў» [illegible] сьведамай н[illegible]

[illegible] беларускай гісторыі; праф. Д.Канчалоўскі, праф. В.Дзяканаў і іншыя. Яшчэ дацэнтамі пачалі [illegible]

[illegible] жа пабачыць навуковую каштоўнасьць тых працаў, што былі друкаваныя да 1930 г. Шмат наву[illegible]

[illegible] сыстэматычна кагосьці на унівэрсытэце арыштоўвала ці ссылала. Быў, для прыкладу, праведзены арышт «нацыянал-дэмакратычнай» групы студэнтаў на чале зь Міхасём Адзярыхай; рабіліся арышты індывідуальныя студэнтаў; быў высланы зь Менску праф. М.Даўнар-Запольскі, дац. А.Савіч і шмат іншых.

З 1929-30 г. пачалося масавае безагляднае руйнаваньне беларускай навукі, плянаванае вынішчэньне беларускіх навукоўцаў і наагул усяго беларускага народу. Тэтак званы перыяд «пераходу да сацыялізму», перыяд «пераломаў», цяжкой хваляй пракаціўся па ўсім Савецкім Саюзе, але з асаблівай бязьлітаснасьцяй ён абрушыўся на рэспублікі Украіну й Беларусь.

Мяняецца ў гэтым часе рэзка ня толькі склад прафэсуры БДзУ, але й склад студэнтаў. Гэтак, калі ў першыя гады існаваньня унівэрсытэту на гістарычным аддзеле [illegible] сьведамая нацыянальна беларуская моладзь, дык ад 1930 г. студэнтам-гісторыкам мог стаць толькі сябра камсамолу.

У гэты перыяд цяжка пацярпеў і БДзУ. Прафэсары, дацэнты, асыстэнты беларускага паходжаньня былі [illegible] амаль усе бяз выняткаў. Былі арыштаваныя, для прыкладу, праф. Аляксандра [illegible] дац. Аркадзь Смоліч, [illegible] Язэп Лёсік, [illegible] др. [illegible] Кара[illegible] Прафэсар [illegible] суп[illegible] пакончыў [illegible] арыштаваныя, [illegible] многія [illegible] й мо[illegible]

[illegible] шмат каго з [illegible] На іх месца [illegible] студэнтаў [illegible] прафэсараў [illegible] Поташ, бу[illegible] [illegible] скончыў [illegible] Прафэсуры» ў [illegible] «чырвоны прафэсар» [illegible] беларускіх [illegible] ленінскай [illegible] курс [illegible] рухаў Расеі ХХ ст.». Для студэнтаў старэйшых курсаў было запраўднай пакутай слухаць ягоныя лекцыі, у якіх не было ні пляну, ні зьместу. Чытаў ён парасейску, але трэба ведаць, што й гэтаю мовай ён не валодаў. Студэнты часта кпілі, што Поташа трэба паслаць яшчэ на навуку да праф. Пічэты, які пры здаваньні залікаў патрабаваў ясна азначанай думкі, і, калі студэнт блытаўся, ён моцна злаваўся ды крычэў:«Раней, як ісьці здаваць залік, навучэцеся будаваць просты сказ. Дзе ў вашым сказе дзейнік, дзе выказьнік?» У Поташа цяжка было знайсьці і дзейнік, і выказьнік.

Студэнты былі мацнейшыя за яго й як гісторыкі, і ім цяжка было слухаць прафэсара, які ня раз вульгарызаваў гістарычныя факты. Калі студэнты папробавалі ненаведваць ягоныя лекцыі, іх змушалі да гэтага рэгістраваньнем прысутнасьці ды вымаганьнямі тлумачэньняў чаму апусьціў лекцыю. Змушаныя да прысутнасьці на лекцыях Поташа студэнты байкатавалі іх іншым спосабам: на лекцыях кажны займаўся нечым сваім — хто рыхтаваў даклад да сэмінарыя, хто перапісваў ад сябры лекцыю ці канспэктаваў нейкі матар'ял. Поташ за ўсё гэта мсьціўся пазней пры здаваньні залікаў, для якіх ён даў перапрацаваць тры тысячы бачынаў матар'ялу й пры гэтым вымагаў веды безьлічы драбніцаў. Асабліва пападала студэнтам «барадатым дзядзьком», якіх Поташ прымушаў здаваць па пяць разоў.

У 1932 г. навукоўцы фізыка-матэматычнага факультэту, публікуючы ў «Працах Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту» свае дасьледчыя працы, прысьвечаныя фізыцы й матэматыцы, у уводзінах вінавата зазначаюць, што:«гістарычныя пастановы ЦК нашай партыі аб навуцы на службе сацыялістычнага будаўніцтва, аб тэхпрапагандзе, аб барацьбе на 2 фронты, аб сярэдняй і пачатковай школе, аб павышэньні якасьці прадукцыі, а таксама 6 умоў т. Сталіна, яшчэ не знайшлі таго адбітку, які яны павінны былі знайсьці. — Гэта слабыя бакі нашага выпуска». (Працы Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту, Менск, 1932 г.)

Можна падаць яшчэ шмат прыкладаў вельмі падобных да вышэй пададзенага, але й гэтага даволі, каб яскрава ўявіць тыя сумныя ўмовы й невялікія магчымасьці, якія склаліся ад 1929/30 году для разьвіцьця навукі ў БДзУ. Ад гэтай пары пачынаецца новая балонка ў гісторыі Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту.

(Публікацыя Леаніда ПРАНЧАКА)

СПАДЧЫНА

ШТО Ў ІМЕНІ ТВАІМ...

УЛАДЗІМІР СІЎЧЫКАЎ.

Менск. Менавіта гэткае, спрадвечнае, а не спаланізаванае найменне Мінск павінна мець сталіца незалежнай Рэспублікі Беларусь. Назва Мінск павінна застацца ў гісторыі, адысьці з ужытку, як адышлі недарэчныя і надуманыя, штучныя сьцяг і герб. Хтосьці можа не пагадзіцца, маўляў, што вырашае адна літара, адзін гук?! Аднак я перакананы: найменьні, з якімі сутыкаемся мы штодня, уплываюць на нашу псіхалогію і сьвядомасьць, на ўяўленне пра сьвет і нашае месца ў ім. А мусім мы быць не жыхарамі еўразіяцкай імперыі, якімі прымусова зьяўляліся дзьвесьці гадоў, а грамадзянамі еўрапейскай краіны, якімі былі больш за сем стагодзьдзяў.

А як жа захоўваецца, як адлюстроўваецца нашая гістарычная памяць і, як модна цяпер казаць, менталітэт, у сталічных найменнях? Але перш чым адказаць на гэтае пытаньне, зробім невялікі экскурс у гісторыю.

Летапісны Меньск (Менеск) упершыню ўпамінаецца ў «Аповесьці мінулых гадоў» пад 1067 годам, як горад Полацкага княства. Лічыцца, што дзядзінец, старажытны цэнтр горада, узьнік на беразе Сьвіслачы пры ўпадзеньні ў яе Нямігі. Але ёсьць і версія, што старажытны горад узьнік за 16 кіламетраў на захад ад менскага замчышча, на беразе амаль высахлай цяпер рачулкі Менкі, якая і дала назву горада.

У канцы 11 стагодзьдзя Менск стаў цэнтрам удзельнага княства, і княжыў у ім Глеб Усяслававіч. З сярэдзіны наступнага стагодзьдзя горад — адзін з буйнейшых у Полацкай зямлі, а з першай чвэрці 14 стагодзьдзя — у Вялікім Княстве Літоўскім. У 1499 годзе ён атрымаў Магдэбургскае права, а ў 1591 годзе — і герб: у блакітным полі жаночая постаць паміж анёламі і херувімамі.

У 15 стагодзьдзі сфарміравалася забудова Троіцкага (каля Троіцкай гары) і Ракаўскага прадмесьцяў. Пазьней да рамеснага пасада з гандлёвым пляцам — Нямігскім (Ніжнім) рынкам — дадаўся новы гандлёвы цэнтр: Верхні рынак. Тут пабудавалі Менскую ратушу, узьвялі шмат культавых, сьвецкіх і жылых будынкаў. Драўляныя манастыры з цэрквамі — Казьмадзямьянскі, Ушэсьця, Петрапаўлаўскі (у гонар апосталаў Пятра і Паўла), Сьвятадухаўскі — паступова замяняліся на мураваныя. Узводзіліся кляштары з касьцёламі менскіх ордэнаў: дамініканцаў, бернардзінак, бенедыктынак, францысканцаў у 17 стагодзьдзі, езуітаў, баніфратаў, кармелітаў, бенедыктынаў, марыявітак у 18 стагодзьдзі. Варта ўслухацца ў гэтыя даўнія словы. За кожным з іх, як за таўшчэзнымі мурамі, хаваюцца таямніцы і плятуцца інтрыгі, чуюцца багаслоўскія дыспуты і ўрачыстыя арганныя месы, шолах бібліятэчных манускрыптаў і спавядальны шэпт.

На пачатку 20 стагодзьдзя гарадскія межы вызначаліся слабодамі Пярэспа (паводле аднайменнай рэчкі), Камароўка, Ляхаўка, Серабранка і Кальварыя, Раманаўскім прадмесьцем і Татарскім канцом.

У 1793 годзе Менск трапіў у склад Расійскай імперыі. Пачалося «упарадкаваньне» тэрыторыі горада і яго забудовы на імперскі рэгулярны лад. Былі скапаныя гарадскія абарончыя збудаваньні, узьніклі новыя вуліцы, а старыя былі падоўжаныя. Зьявіліся і прарасейскія найменьні. Вуліца Францысканская зрабілася Губернатарскай, Феліцыянская — Багадзельнай, Дамініканская — Петрапаўлаўскай, Зборавая — Праабражэнскай. Плошчу Верхні рынак перайменавалі ў Саборную. Быў закладзены Аляксандраўскі (па імені імператара) сквер, царква Александра Неўскага, іншыя культавыя будынкі. А некаторыя, як Сьвятадухаўская царква, перайменаваная ў Петрапаўлаўскі кафедральны сабор, былі перабудаваныя ў псеўдарускім стылі. Лёс гарадской ратушы Мікалай I увогуле вырашыў адным росчыркам пяра, і ў 1858 годзе яе зруйнавалі. Царскім уладам здавалася, што ратуша для менчукоў — гэта сімвал старадаўніх звычаяў, якія нагадваў ім пра вольнасьць і Магдэбургскае права.

Сапраўдная лавіна перайменаваньняў абрынулася на Менск пасьля таго, як усталявалася ў ім Савецкая ўлада. Няшчадна руйнавала яна ўсё, што хоць ускосна нагадвала пра стары лад, і прымушала менчукоў звыкацца з новымі рэаліямі. І вось вуліца Койданаўская становіцца Рэвалюцыйнай, Багадзельная — Камсамольскай, Праабражэнская — часткай вуліцы Інтэрнацыянальнай, Малая татарская — Калгаснай. Дыктатура пралетарыяту несла свае ідэі і ідэалы, пасьпешліва навязвала вуліцам і плошчам імёны барацьбітоў за іх. Вуліца Падгорная стала насіць імя Карла Маркса, а Петрапаўлаўская — яго паплечніка Фрыдрыха Энгельса. Вялікая Бернардынская зрабілася вуліцай Бакуніна, Манастырская — Герцэна, Магазінная — Кірава, Шпітальная — Фрунзе. Семдзесят гадоў назвы паводле імёнаў рэвалюцыянераў і дзяржаўных савецкіх дзеячаў даваліся «ідучы насустрач шматлікім пажаданням працоўных». Яны і цяпер адны з самых распаўсюджаных у нашай сталіцы. На жаль, назвы адміністратыўных раёнаў горада таксама, у большасці сваёй, збальшавізаваныя: Кастрычніцкі, Ленінскі, Першамайскі, Савецкі, Фрунзенскі...

Аднак дзеля справядлівасьці трэба згадаць яшчэ пра дзьве хвалі перайменаваньняў. Нават падчас гітлераўскай акупацыі цэнтральныя менскія вуліцы насілі імёны Алеся Гаруна і Кастуся Каліноўскага, а неўзабаве пасьля смерці Сталіна пазьнікалі і назовы, якія ўслаўлялі яго.

«Мінск-1»,«Мінск-2» — багатая фантазія ў нашых авіятараў! А як на мой розум, дык лепш было б назваць іх «Шэметава» ці «Пекалін» паводле навакольных вёсак або «Смалявічы» па назьве раёна, у якім месьціцца аэрапорт. Англічанам, упэўнены, і на хвіліну не прыходзіла ў галаву назваць сталічныя аэрапорты не «Хітроў» і «Гэтвік», а «Лондан-1» і «Лондан-2».

Не падабаюцца мне і пранумараваныя мікраёны. Той, хто жыве ва Уруччы, яшчэ зможа вызначыць мяжу паміж Уруччам-1 і Уруччам-2. А ці шмат дае такі падзел астатнім менчукам ці прыезджым? І ўвогуле, наколькі прыгажэй гучаць Курасоўшчына, Вясьнянка і Серабранка за Усход-1 ці Захад-4!

Пэўную ніякаватасьць выклікаюць і пранумараваныя вуліцы. Сёньня ёсьць, да прыкладу, 2-я Землямерная, але няма 1-й Землямернай. Камусьці можа спатрэбіцца 3-я Пасялковая, але дарма спадзявацьмецца ён зарыентавацца па 2-й. Самотнымі засталіся таксама 1-ы Земляробны і 4-ы Загарадны завулкі. Можа, і звыкся хто жыць у 2-м завулку Баграціёна, але хіба вуліцы мала было для нашчадка грузінскіх князёў, які служыў расейскім царам?

Даспадобы мне даўнія менскія назвы, бо даваліся яны ў адпаведнасьці з пэўнай логікай. Адны з іх арыентуюць у геаграфіі горада, паказваюць кірунак — Лагойскі тракт, Ракаўская шаша, Старабарысаўскі тракт, Прывакзальная плошча. Лібава-Роменская вуліца ідзе ўздоўж чыгункі, што калісь мела адпаведную назву. Вуліца Няміга ляжыць у тым самым кірунку, што і летапісная рэчка. Заключана яна цяпер у падземны калектар, што і адлюстравана ў назьве вуліцы Калектарнай. Хаця ёсць і тут выключэньні — вуліца Цэнтральная знаходзіцца далёка не ў цэнтры.

Былі дый захаваліся вуліцы, што ўказваюць на разьмяшчэнне пэўных аб'ектаў. На Шпалернай і праўда стаіць шпалерная фабрыка, на Парніковай — парнікі, а на Акадэмічнай месьцяцца карпусы Акадэміі навук. Вуліца Батанічная ляжыць пры Батанічным садзе, а Аэрадромная — пры старым аэрапорце. Шкада вось толькі, што перайменавалі Друкарскую, на якой стаіць Дом друку і адна з буйнейшых у рэспубліцы друкарняў, а таксама Абутковую, на якой разьмешчана абутковае аб'яднанне «Прамень». Асабіста я нічога не маю ні супраць партыйна-дзяржаўнага дзеяча Фёдара Сурганава, ні супраць архітэктара Уладзіміра Караля. Але ранейшыя назвы падабаліся болей.

Дзякуючы фундатарам ці дойлідам, атрымалі свае назвы і некаторыя менскія пабудовы. Гэта тычыць Дома масонаў, збудаванага ў 1816 годзе масонскай ложаю «Чырвоная паходня». Менскі астрог, узьведзены ў 1825 годзе, і дагэтуль называюць Пішчалаўскім замкам па імені дойліда Пішчалы. Сюды можна аднесьці і касьцёл, які завуць у народзе Чырвоным. Фундатарамі і ініцыятарамі яго пабудовы былі слуцкі шляхціч Эдвард Вайніловіч з жонкаю Алімпіяй. На іх грошы ў 1910 годзе быў пастаўлены храм у гонар сьвятых Сымона і Алены як помнік заўчасна памерлым дзецям Вайніловічаў. Адсюль і назва — касьцёл Сымона і Алены.

Думаецца, што ў перайнайменьнях да пэўнай ступені трэба быць кансерватарам, не кідацца з адной крайнасьці ў другую і не гнацца за палітычнай модаю, бо, акрамя ўсяго, тое, з чым мы нарадзіліся і вырасьлі, пасьпела зрабіцца часьцінкаю нас. Я не супраць таго, каб перайменавалі паркі, але ў памяці маёй застануцца яны паркам Горкага і паркам Чэлюськінцаў. Хаця мушу зазначыць, што на месцы парка Горкага стаяў калісь дом бацькі беларускай камедыі Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча. Менавіта яму варта было б там паставіць помнік.

Я ўпэўнены, што, па магчымасці, трэба было б аднавіць і захаваць гістарычныя, народныя назвы. Яны, як правіла, больш лагічныя, трапныя і адметныя, чым афіцыйныя. Да прыкладу, зрусіфікаваная назва раёна колішняга Верхняга рынку — плошча Свабоды, а менчукі называюць яго між сабою пляцам Волі. Афіцыйна лічыцца, што вуліца Караткевіча названа ў гонар гісторыка, але мне прыемна думаць, што ўшаноўваецца аўтар «Каласоў пад сярпом тваім».

А за галоўны прынцып у наданьні новых найменьняў абраў бы я нацыянальную адметнасьць, прыналежнасьць да Менска і да Беларусі. Каб самім не забывацца, кім варта ганарыцца, дый іншым паказаць, чым мы, беларусы, слаўныя перад усім сьветам.

Я па-добраму зайздрошчу сябру, які жыве на вуліцы Максіма Багдановіча. І разам з тым думаю: «Калі ўжо наканавана мне жыць на вуліцы імя ваяра, дык хай бы была яна вуліцай князя Давыда Гарадзенскага або гетмана Канстанціна Астрожскага!» Уся цывілізаваная Еўропа ганарыцца сваімі царамі дый імператарамі, уважае іх за нацыянальных герояў і ставіць помнікі на лепшых пляцах, а ў нас дагэтуль невылечная хвароба «князебаязьні»! А як хараша магло б гучаць — бульвар Глеба Усяслававіча, прасьпект Вітаўта Вялікага, пляц Льва Сапегі, вуліца Міхала Клеафаса Агінскага!

Мастакі Фердынанд Рушчыц і Валенці Ваньковіч, кампазітары Станіслаў Манюшка і Мікола Равенскі, літаратары Кастусь Каганец і Альберт Паўловіч, тэатральныя дзеячы Фларыян Ждановіч і Уладзіслаў Галубок — гэтыя вялікія людзі Менскай зямлі, як і многія іншыя слаўныя сыны нашае Бацькаўшчыны, мусяць быць ушанаваныя ў менскіх найменьнях!

(«Бярозка», №№ 4–5.)

АЎТОГРАФ

НЕБЯСПЕЧНЫ ГОРАД

Маргарыта СТАРЫХ. ФОТА Юрыя ЗАХАРАВА.

...Упершыню «аўтограф» накшталт тых, што з'яўляюцца на лаўках, сценах розных будынкаў ці помнікаў, не выклікаў у мяне абурэння гэткім «відам творчасці». Слова «быў», упісанае ў мемарыяльную дошку, якая сведчыць:«Тут размешчаны Верхні горад — гістарычны цэнтр Мінска XYI — XIX ст.ст. Комплексны помнік археалогіі, горадабудаўніцтва, архітэктуры, гісторыі, рэвалюцыйнай і баявой славы народа. Знаходзіцца пад аховай дзяржавы», — на гэты раз перадае зусім іншыя пачуцці. Яны вышэйшыя за жаданне ўвекавечыць сваё імя — у гэтым слове невядомы аўтар перадаў свой боль за тое, што адкрываецца неабыякаваму воку. А адкрываецца карціна надзвычай сумная. Мой калега, калі ўбачыў гэтыя здымкі Верхняга горада, у жахлівасці прамовіў:«Быццам пасля вайны».

...Калісьці тут сярод гандлёвых радоў, майстэрань раменікаў кіпела, гуло жыццё. Змяняліся пакаленні, перадаючы набыты вопыт, умельства. Сямейныя паданні распавядалі аб радаводу, традыцыях, гонары. А гонар быў не толькі ў «яснавяльможных» — недарэмна кожны майстар меў сваё асабістае кляймо і ніколі не саромеўся пакінуць на сваім вырабе ці яшчэ якой працы сваё імя. А званне майстра, каб уступіць у свой цэх, набыць было зусім няпроста. Так, экзамен на званне цесляра адбываўся пасля працяглай працы вучнем і падмайстрам — шмат трэба было набыць у вучнёўскі перыяд ведаў і ўмельства. Самі дамы, што засталіся ад мінулых стагоддзяў у Верхнім горадзе, сведчылі аб тым — бо кожны элемент, пачынаючы з даху і канчаючы кафляй ці ўнутранай лесвіцай, неслі адметнасць тых майстроў, якія прыклалі да іх свае рукі.

І не столькі час, войны, колькі беспамятныя нашчадкі ўжо ў 20-м стагоддзі разбуралі, знішчалі сляды сваіх продкаў-майстроў. Бо само паняцце «майстар» было амаль зжыта, бо любы занятак, праца абязлічваліся. Цяпер у лепшым выпадку, калі ўзводзіцца нейкая будыніна, на плоце, што агароджвае яе, можна прачытаць: «Будаўніцтва вядзе БМУ №...» А калектыўнай адказнасці, як вядома, у нашай дзяржаве пакуль няма, як, прынамсі, і асабістай пры дзяржаўнай пасадзе.

Вось і не можам мы зберагчы нават сцены — рэшткі таго, што засталося ад спадчыны нашай. Колькі дэбатаў вялося ў свой час вакол Верхняга горада, якія перараслі ледзь не ў бойкі! Колькі артыкулаў і абвінаваўчых здымкаў з'явілася ў ягоную абарону на старонках рэспубліканскага друку! Але нешта «вясёлкавыя» планы, якія абяцаліся «адпаведнымі таварышамі» занепакоенай грамадскасці ў адказ, не вельмі спяшаюцца ўвасобіць у жыццё.

Ды і то казаць — пакаленням, якія прызвычаіліся разбураць, — аднаўляць вельмі цяжка. Лёгка толькі з трыбуны абвяшчаць аб эры нацыянальнага Адраджэння, але сваю свядомасць, якая складалася, узрошчвалася дзесяцігоддзямі, немагчыма ў лічаныя дні перабудаваць. Вось і цяпер, калі трэба ліхаманкава вышукваць чарговыя сродкі, каб утрымацца на плаву, відаць, зноў — у каторы раз! — вырашаць зэканоміць на культуры. Ва ўсякім разе, Савет Міністраў і Планава-бюджэтная фінансавая камісія ВС у шэрагу рэкамендацый праекта Закона Рэспублікі Беларусь «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у асобныя законы Рэспублікі Беларусь і Пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь» назвалі і такую: з Закона Рэспублікі Беларусь «Аб культуры ў Рэспубліцы Беларусь» з артыкула 36 частку трэцюю выключыць. А гэтая самая частка, між тым, вельмі істотная, бо:«Дзяржава ўстанаўлівае гарантаваную долю бюджэтных сродкаў на развіццё мастацтва і культуры не менш 3 працэнтаў ад агульнай сумы Дзяржаўнага бюджэту Рэспублікі Беларусь». Як гаворыцца, нядоўга музыка іграла. Хаця і 3 працэнты не такія ўжо вялікія сродкі — але ж!..

...Так што цяжка выказваць нейкія прагнозы, калі з Верхняга горада нарэшце будзе знята шыльда «небяспечная зона» і мінчане змогуць без засцярогі блукаць па яго брукаваных вуліцах і адчуваць пах стагоддзяў. Мо дух гэты ўсё ж вернецца ў ацалелыя сцены?

КОНКУРСЫ

«ЛЮБОВЬ И ГОЛУБИ»

Валентина МЕНЬШИКОВА, БЕЛИНФОРМ.

ПРАЗДНИКОМ гармонии и красоты стал 1-й республиканский конкурс-фестиваль парикмахерского искусства, который проходил в Минске 3-4 июля в Доме учителя. Его устроители — Центр международных связей и туризма Министерства образования Беларуси и фирма «Валентина» поставили перед собой благородную цель: собрать вместе специалистов, занятых тем, чтобы каждый человек чувствовал себя индивидуальностью, неповторимым созданием природы. Потому участие в праздничном шоу приняли известные в республике косметологи, модельеры, визажисты. Отсюда и девиз конкурса — «Любовь и голуби», символизирующий любовь к профессии, которую выбрал, и людей, подобно голубям, собравшихся поговорить о любимом деле.

А поддержали идею организаторов 20 молодых парикмахеров из разных областей Беларуси, пожелавших состязаться в умении воплотить свою фантазию в модных и элегантных стрижках, укладках, завивках... На такую готовность мастеров причесок откликнулись и спонсоры, среди которых объединение «Белагро», фирма «Омега», редакция республиканской газеты «Культура», известная итальянская косметическая фирма «Ева Гарден», московский «Бизнесбанк» и другие. Оценить работы конкурсантов собрались в жюри мастера международного класса европейского искусства Елена Баклушина из Витебска, Николай Харьковский из Воронежа, Ива Захарнус из Канады.

Два напряженных дня работы конкурсантов и их судей были для зрителей, пришедших посмотреть и «поболеть», зрелищем необычайно захватывающим. Им показали свое искусство известные артисты, певцы, музыканты. Коллекцию высокой моды признанного мастера одежды Инны Булгаковой продемонстрировали манекенщицы минского Дома моделей. А прошел конкурс на звенящей ноте вдохновения артист театра комедии Санкт-Петербург Андрей Аксюшенко. Он то очаровывал публику прекрасным исполнением французского шансона, то повергал присутствующих в хохот пародийными сценками на жизнь российских политиков, то изящно представлял залу девушек и юношей, ставших моделями для причесок конкурсантов.

Этот конкурс-фестиваль сразу сделал знаменитыми своих лауреатов — Светлану Кривоногову из витебского центра «Люкс», завоевавшую «Гран-при» в разряде женских причесок, и минчанку Любовь Злобич, также получившую «Гран-при», но уже за мастерское выполнение мужской прически.

Во всем удавшийся конкурс привел мастеров парикмахерского искусства к интересной идее — создать творческий союз парикмахеров, что и было по всем правилам отражено в протоколе. Тут же был избран оргкомитет, который займется организацией такого союза.

БЫВАЕТ

ЗЕЛЕНЫЙ СВЕТ НА ПУТИ К СЕКСОПАТОЛОГУ

Анатолий РОМАНОВИЧ.

СЕКСОПАТОЛОГИЯ как наука получила «зеленый свет» лишь в последнее время. Это одна из причин того, что в нашей республике люди пока не спешат идти на прием к сексопатологу. А зря. Многим такое обращение уже помогло избавиться от различных «интимных» проблем.

— В этом году наш городской центр записал около 500 человек, — сообщил корреспонденту РИДа сексопатолог Минздрава республики Д.Капустин. — 45 — 55 процентов из них проходят или прошли дальнейшее обследование и лечение. У 70 — 80 процентов этих людей оно дало стабильные хорошие результаты.

За 4 года в центре обследовалось и лечилось 2000 человек. Это, в основном, мужчины. При обследовании старшеклассниц 10 процентов признались, что вступали ранее в половую связь.

СПОРТ

ЧЕМ НЕ ФЕСТИВАЛЬ?

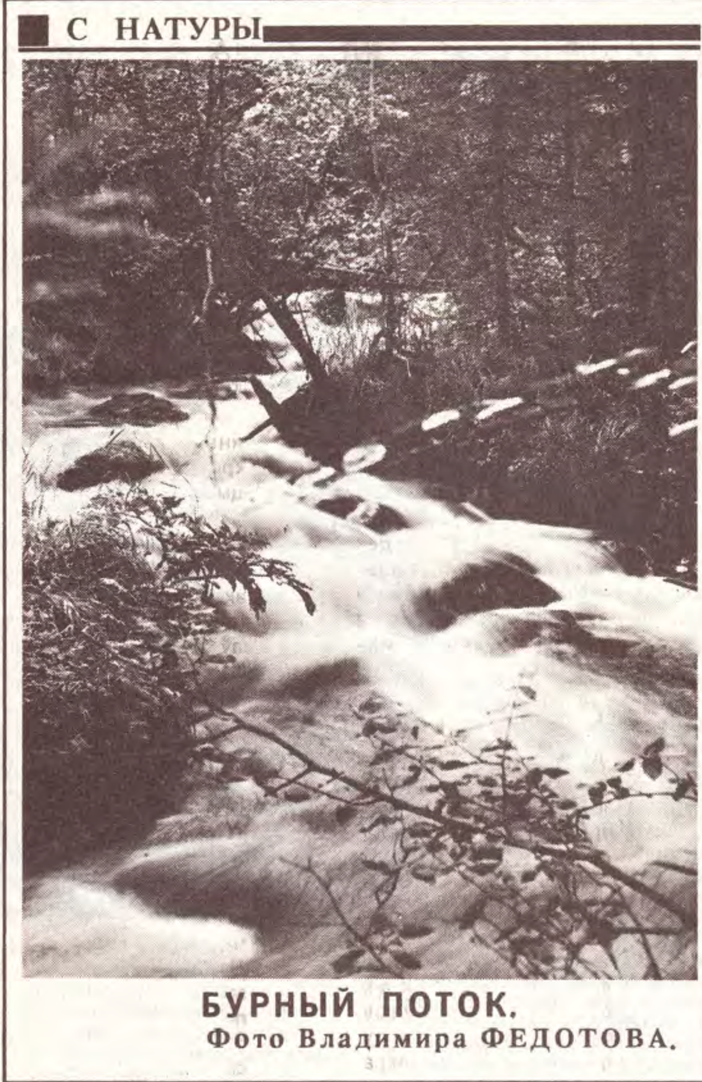
Вильям ОСТРИНСКИЙ.

Традиционный международный, уже 8-й по счету шашечный турнир «Минск-93», который завершился в РДШШ (5 июля), можно по праву назвать шашечным фестивалем. Ведь фактически он включал четыре турнира — групповые гроссмейстерский, мастерский, открытый (массовый) и... футбольный.

В первых двух участвовали по десять спортсменов из Беларуси, ближнего и дальнего зарубежья. Победителем гроссмейстерского турнира стал молодой белорусский мастер Александр Ворончи — 13 очков из 18 возможных; «Серебро» досталось украинцу Владимиру Мильшину — 12 очков, бронзовую награду разделили белорусские гроссмейстеры Александр Пресман и Евгений Ватутин (по 11). В мастерском турнире победил минский студент Алексей Булатов — 13 очков из 18. Призовые места заняли россиянин Владимир Лагунов (13 очков) и белорус Валерий Свизинский (12 очков). На последующих местах также белорусские мастера В.Булат, С.Носевич, М.Шульман. А в массовом турнире отличился 15-летний минчанин Андрей Майсеев, который разделил с россиянином Григорием Письменным первое место — по 14 очков, но опередил Григория по коэффициенту. В мужском массовом турнире участвовали и многие шашистки, из которых призами за лучший результат среди женщин отмечены минчанки 13-летняя Люда Волкова и сестра чемпионки мира (ныне рижанки Зои Голубевой) Ольга Садовская.

А в свой выходной участники провели в Стайках (3 июля) футбольный турнир трех команд. Победила международная сборная шашистов из пяти белорусов и шести гостей из Голландии и Дании. Призерами стали шашисты-футболисты стран СНГ и Беларуси. Комплекс таких соревнований заслуживает статуса фестиваля.

С НАТУРЫ

БУРНЫЙ ПОТОК.
Фото Владимира ФЕДОТОВА.

Личный интерес

ПРОДАЮ

Щенков сенбернара. Клуб ДОСААФ. Т. 318-057.

Кухню «Ольга» (красную — 170 $; белую — 210 $); м/угол «Веснянка» — 230 $; пр. «Зубренок» — 165 $; с/маг «Беларусь-310»; э/м «Вихрь»; 61 ТЦ «Горизонт-736» (б/у, 5 лет). Т. 632-345.

Люстру хрустальную «Брызги шампанского». Т. 586-747, 231-744.

Холодильник «М-128»; автомаш. «Форд-Таурас» (1976 г.в., с запчастями). Т. 400-486.

Двухъярусную кровать. Т. 656-733. Наталья, Александр.

ТЦ («кубик»). Т. 308-863, 485-000.

Морозильник. Т. 275-373.

Бензопилу «Дружба» — 85 тыс.руб. Т. (0172) 575-859.

Мягкую мебель «INGA» разных цветов (с доставкой на дом). Ул.Я.Купалы, 27 (ВДНХ). Т. 347-226.

ТЦ «Горизонт». Т. 482-407.

Холод., «Вятку». Т. 555-388.

А/м «ФИАТ-131» (в очень хорошем состоянии). Т. 432-796.

«Ф-Пассат» (срочно). Т. 434-691.

Путевки на отдых в Румынию (август, 23 дня, Черноморское побережье, полный пансион, проезд). Т. 610-806.

А/м «Форд-Эскорт» (1,6 дизель, 5 л 100 км, 1985 г.в. Ц.— 2600 $). Т. 356-108 (Вильнюс). Код 8-0122.

«Тойоту» 83 г.в., безнал. Т. 614-417.

А/м «Фольксваген-Getta» и второй к нему (на запчасти). Возможны др. варианты. Т. 476-037.

Недостроенную дачу. Возможен обмен. Т. 778-676.

Дом на снос в Ратомке (9 х 7,5). Т. 994-621.

М/у «Свольна» (гап., вел.). Т. 710-744.

Вязальные машины «Нева-5», «Нева-11». Т. 581-073, 516-507.

BMW 528 i (83 г.в.). Т. 708-970 (после 18.00).

Щенка дога. Т. 263-400.

«Фольксваген-Пассат» (1988 г.в.), «Рено-Фуего» (1985 г.в.) — срочно. Т. 403-618.

«Мерседес-280 SE» (1984 г.в., 8200 $). Т. 633-265, 633-641.

МТЗ-80 Л за наличный расчет. Т. 486-010.

«УАЗ-469» (1986 г.в., пробег 65 т. газ, бензин, в хорошем состоянии). Т. 343-788.

Реализуем лист оцинкованный 0,55 мм. Т. 275-711.

Котят персов. Т. 211-030.

Щенков добермана. Т. 316-711.

Велосипеды с лицензией на Литву. Т. 290-418.

Кожу. Т. 725-805.

BMW-728 (84 г.в., красный, люк, 200 т.к.н.) — 3000 $. Т. 200-577.

КУПЛЮ

Лом меди, бронзы. Т. 785-185.

Лом меди, бронзы. Т. 639-953.

Лом меди, бронзы. Т. 621-287.

Лом меди, бронзы. Т. 212-151.

Лом меди, бронзы. Т. 636-974.

Лом меди, бронзы. Т. 505-743.

Лом меди, бронзы. Т. 407-749.

Лом меди, бронзы. Т. 774-565.

Лом меди, бронзы. Т. 631-681.

Лом меди, бронзы. Т. 255-547.

Квартиру, комнату. Т. 258-674.

Лом меди, никеля. Т. 648-150.

Стар. монеты, награды, антиквариат. Т. 278-125 (с 10.00 до 18.00).

Отходы пр-ва. Т. 660-008.

СДАЮ

Квартиру, комнату. Т. 258-674.

Квартиру на год. Т. 472-765.

СНИМУ

Жилье. Т. 206-898, 628-597.

1-2-комн. кварт. Т. 538-265.

Квартиру с тел., мебелью. Т. 560-078.

Квартиру, дом. Т. 660-008.

1-комн. кв. с тел. (желательно в центре). Т. 343-079 (после 21.00).

МЕНЯЮ

2-комн. на 2-комн. Т. 660-386.

УСЛУГИ

Отделка, строительство дач, офис., резьба — дерево. Т. 525-001.

Изготовим памятники и цветники из гранита, мозаичные. Т. в Заславле 941-396, 646-719.

Перевозка грузов. Т. 537-901.

Печати за 2 часа. Т. 526-500.

Грузоперевозки. Т. 401-457.

В кратчайшие сроки зарегистрируем совместные иностранные предприятия, ООО, МП, АО, ВЭС. Изготовим печати и штампы. Т. 200-247, 200-259.

Перевозка грузов. Т. 495-010.

ПОЗНАКОМЛЮСЬ

Привлекательный, стройный, очень хорошей внешности немец желает познакомиться с красивой, интересной девушкой не старше 28 лет с хорошей фигурой и характером, которая хотела бы жить в Германии. Жду письмо и фото. Andreas Poetzsch Alfred — Faust — STR. 12.28277 Bremen Deutschland.

ПРИГЛАШАЕМ

Секретаря-маш. (нем. яз., выезды); юриста — недвижимость; менеджера — аукцион, торговля; врачей-терапевтов. Обращаться: т. 501-049, 501-050 (днем); 506-217 (вечером).

В Планерское, РП. Т. 213-618.

В РП 18, 26. Т. 429-176.

В РП 22.07 авт. Т. 660-272.

Инд. туры в ФРГ. Т. 650-065.

В РП. Т. 484-291, 210-568.

Нуждаемся в наличных рублях. Продаем валюту Т. 214-288, 215-883.

Два парня: двух девушек на отдых у моря. Т. 219-898 (днем).

В поездку в Польшу на 16 и 23 июля. Т. 988-401, 230-494.

РАЗНОЕ

Продам молочн. смеси; куплю дет. сиденье на велосипед. Т. 475-843.

Кооператив «Связист» Ленинского райсовета народных депутатов г.Минска ликвидируется.

Грузоперевозки до 15 т. Продаю УАЗ-469. Т. 620-482, 694-195.

Ищем поставщиков партии меди, алюминия, ДСП, фанеры. Т. 323-926, 220013 г.Минск, а/я 231.

Удостоверение ликвидатора аварии на ЧАЭС серии А № 274365 считать недействительным.

Срочно нуждаюсь в прописке, имею временную минскую прописку. Т. 364-939, 690-206.

Визы в РП, Германию. Оформление з/паспортов. Т. 718-451, 210-064.

Наша афіша

ТЕАТР-СТУДИЯ КИНОАКТЕРА

СЕГОДНЯ И ЗАВТРА — ПРЕМЬЕРА — «Незримый друг». (19.00).

БЕЛГОСФИЛАРМОНИЯ

Зал камерной музыки (пр-т Ф.Скорины, 44-А). 8, 9 ИЮЛЯ — КОНЦЕРТЫ ОРГАННОЙ МУЗЫКИ. Т.ОРЛОВА. Произведения Баха, Моцарта, Брамса.

На кінаэкранах

8 ИЮЛЯ

«МОСКВА»: «Ваш выход, девочки...» — 12.00 (л), 18.00. «Ночная погоня»** — 14.00, 16.00, 20.00, 22.00 (н).

«ОКТЯБРЬ»: «Ночная погоня»** — 14.10 (л), 17.50, 19.40, 21.30. «Ваш выход, девочки...» — 16.00. Инф.-развл. программа — 21.50.

«АВРОРА»: «Робот Джокс»* — 10.00. «Не на тех напали» — 12.00, 16.00, 19.30. «Бутлегеры» — 14.00, 17.40, 21.00. «Крепкий орешек» (2с.)** — 15.00 (л), 20.30. «Жикина династия-2»** — 17.20, 19.00.

«БЕРЕСТЬЕ»: «Бедный Джони и Арника»* — 11.30. «На Дерибасовской хорошая погода...» — 12.00 (л), 14.10, 15.50, 17.50. «Чужой» (1,5 с.) — 15.20. «Горячая цель»** — 17.30. «Подводные странники» — 13.50. Инф.-развл. программа — 20.00.

«ВИЛЬНЮС»: «Чернокнижник-2»** — 12.10, 15.20, 18.40, 21.50. «Лучшие из лучших» — 17.00. «Двое на острове слез» — 13.50 (л), 20.20. Видеозал: 11.00, 13.20, 15.25, 17.30, 19.35, 21.40.

«ДРУЖБА»: «Чернокнижник-2»** — 12.00 (л), 15.10, 18.20, 20.00, 21.40. «Не на тех напали» — 13.40, 16.50. Видеозал: «Ангел-3» — 14.30, 18.10. «Черный пояс-2» — 16.10.

«ПАРТИЗАН»: «Ночная погоня»** — 16.30, 18.00, 19.40. «Ваш выход, девочки...» — 15.00 (л), 21.20.

«ПОБЕДА»: «Чернокнижник-2»** — 12.20, 18.30, 20.30. «Империя наносит ответный удар» (1,5 с.) — 10.00 (л), 16.10. К I Съезду белорусов мира: «Франка» — 14.10. Видеозал: «Тернер и Хутч» — 10.00, 11.45, 13.35, 15.15, 17.05, 18.45, 20.35. Видеосалон, видеокафе: «Баскетбол — игра для черных» — 11.10, 13.30.

«САЛЮТ»: «Ваш выход, девочки...» — 12.00 (л), 15.00. «Ночная погоня»** — 13.30, 16.30, 19.40, 21.20. «Сестрички либерти» — 18.00.

«СОВРЕМЕННИК»: «На Дерибасовской хорошая погода...» — 14.40 (л). «Чернокнижник-2»** — 16.10, 17.40. «Империя чувств»*** — 19.20, 21.00.

«БЕЛАРУСЬ»: «Черный квадрат» (1,5 с.) — 12.50, 20.20. «Большое Саргассово море»** — 14.00, 17.30. «Искушение»** — 21.00. «Анкор! Еще анкор!»** — 12.10, 15.40, 19.10. «Секс-визит»** — 10.30, 16.50. «Робокоп» («Робот-полицейский») — 11.00, 15.00, 18.30.

«КИЕВ»: «На Дерибасовской хорошая погода...» — 15.00 (л), 19.30, 21.10. «Не на тех напали» — 18.00. «Бутлегеры» — 16.40.

«КОМСОМОЛЕЦ»: «Однажды преступив закон» — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.40. «Полицейская хватка» — 15.00. «Зедер»** — 17.00. Зал индийского фильма: «Черный принц Аджуба» (2 с.) — 19.40.

«МИР»: «Звездный патруль» (стерео) — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00. «На Дерибасовской хорошая погода...» — 15.00, 19.00, 20.50. «Не на тех напали» — 13.00 (л), 17.00. Видеозал: «Опасная зона» (ч.1) — 14.30, 18.20. «Последний дракон» — 16.20, 20.10.

«ПИОНЕР»: «Принцесса-павлин»* — 10.00. «Робот Джокс»* — 11.40. «Черный квадрат» (1,5 с.) — 15.10, 19.10. «Подставное тело»** — 13.20, 17.20, 21.10. Видеозал: «Роботех-1»* — 10.00; «Границы города» — 12.00, 15.30, 19.00. «Вторжение на Землю» — 13.40, 17.10, 20.40.

«РАКЕТА»: «Черный квадрат» (1,5 с.) — 18.10. «Жажда смерти» — 16.30 (л). «Подставное тело»** — 20.20.

«РОДИНА»: «Отличный полицейский» — 15.00. «Подставное тело»** — 18.10, 21.20. «Однажды преступив закон» — 16.30, 19.50.

«ЦЕНТРАЛЬНЫЙ»: «Однажды преступив закон» — 13.25, 16.15, 17.55, 21.00. «Танго на Дворцовой площади» — 12.00, 19.35. «Подводные странники» — 10.45 (л), 15.05.

«ЭЛЕКТРОН»: «Тринадцатая невеста принца»* — 11.00. «Однажды преступив закон» — 13.40, 15.20, 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 (н). «Отличный полицейский» — 14.00, 17.30. «Слияние двух лун»** — 15.40, 19.10. Инф.-развл. программа — 20.30.

«АВАНГАРД»: «Все мужчины делают это...» — 16.00. «Кровавая месть»** — 18.00. «Влюбленный манекен» — 14.00.

«ЗНАМЯ»: «Высокие ставки»* — 16.10. «Все мужчины делают это...» — 18.00, 20.00.

«УДАРНИК»: «Тридцатого» — уничтожить!» — 14.00, 18.00. «Черный квадрат» (1,5 с.) — 15.40. «Подставное тело»** — 19.40.

На тэлеэкранах

СРЕДА, 7 ИЮЛЯ

Белорусское ТВ

16.30. Видимо-невидимо. **17.30.** Новости. **17.40.** Концерт Образцового оркестра белорусского лицея искусств. **18.10.** Рейтинг. **18.30.** Новости Би-би-си. **19.00.** Областные новости (Гомель). **19.10.** "Крок". Кафе "Пяти звезд". **20.40.** Колыбельная. **21.00.** Панорама. **21.35.** Под куполом Вселенной. **21.45.** "Лада ОМС" представляет: "Дежурная аптека". Худ. фильм. **22.15.** К I съезду белорусов мира. "Слово". **22.25.** Белорусы мира. Передача 2-я. "Наследие". **22.55.** Топ-агент. **23.25.** НИКа. **23.40.** "Купальская ночь". Худ. фильм.

Канал "Останкино"

16.20. "Летающий дом". Мультфильм. **16.50.** Технодром. **17.00, 20.00.** Новости. **17.25.** "Диаспора". Из цикла "Шаги навстречу". **17.50.** Погода. **17.55.** "Просто Мария". **18.45.** Миниатюра. **19.00.** ТВ-версия. Тайны века. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.40.** "Азбука любви". 11-я серия. **21.10.** Телевизионное знакомство. Ясухиро Накасоне. **21.55.** Дневник Московского кинофестиваля. **22.10.** "Белые ночи Санкт-Петербурга". День 2-й. В перерыве (23.00) — Новости. **24.00.** Пресс-экспресс. **0.10.** Кино и мода. **0.40.** "Суперчувство". 2-я серия. "Чувство зрения".

Канал "Россия"

17.00. Христианская программа. **17.30.** Лада-гол-93. **17.45.** Парламентский час. **18.45.** Праздник каждый день. **19.00, 22.00.** Вести. **19.25.** "Санта-Барбара". **20.20.** Рек-тайм. **20.50.** Экран криминальных сообщений. **21.00.** Студия "Нотабене". **22.20.** Автомиг. **22.25.** Звезды говорят. **22.30.** Спортивная карусель. **22.35.** Баскетбольное обозрение. **23.05.** Спектакль на заданную тему. **23.45.** Клуб "Желтая подводная лодка".

Санкт-Петербург

16.45. Панорама новостей. Би-би-си. **17.05.** "Прометей". Телевизионное прочтение симфонической поэмы А.Скрябина. **17.40.** "Жаконя так сказал..." **19.20, 22.45.** Факт. **19.45.** Спорт, спорт, спорт. **20.00.** "Да здравствует бал!" Фильм-концерт. **20.35.** 600 секунд. **20.45.** Ваш стиль. **21.00.** Это было недавно, это было давно... **23.00.** Истории, услышанные из суфлерской будки.

ЧЕТВЕРГ, 8 ИЮЛЯ

Белорусское ТВ

8.00. Утро республики. **8.10.** Под куполом Вселенной. **8.25.** "Живые струны". Фильм-концерт. **9.00.** Топ-агент. Музыкальная программа. **9.30.** "Лада ОМС" представляет: "Дежурная аптека". **10.00.** Г.Горелова. "Девичьи песни". **10.20.** "Купальская ночь". Худ. фильм. **11.30.** "С душой". Док. фильм. **12.00.** "Только в мюзик-холле". Музыкальный фильм. **13.05.** Прет ансамбль народной музыки "Беседа". **13.30.** Новости. **13.40.** "Очень страшная история". Худ. фильм с субтитрами. Экран — абитуриенту. **14.55.** Белорусская литература. **15.25.** Физика. **15.55.** Химия. *** **16.30.** "Из дальних странствий". Рассказ учащихся СШ N 50 г.Минска о поездке во Францию. **17.25.** Мультфильм. **17.35.** "Белорусы в Америке". Док. фильм. **18.30.** Новости Би-би-си. **19.00.** Областные новости (Гродно). **19.10.** Зачитайте мое письмо... **19.15.** Здоровье. **19.45.** Позиция правительства. Актуальное интервью. **20.00.** "Этот тяжелый перевал..." Встреча с ветеранами войны в Афганистане. **20.45.** Колыбельная. **21.00.** Панорама. **21.30.** Контакт: адреса, предложения, информация. **21.35.** Под куполом Вселенной. **21.45.** "Лада ОМС" представляет: "Дежурная аптека". **22.15.** К I съезду белорусов мира. "Слово". **22.25.** Творческое молодежное объединение "Крок". **23.55.** НИКа.

Канал "Останкино"

5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.00. Новости. **5.20.** Утренняя гимнастика. **5.30.** Утро. **7.45.** Фирма гарантирует. **8.20.** Мультфильм. **8.40.** "Просто Мария". **9.25.** "Пропавшая экспедиция". **10.05.** Премьера док. фильма "Во поле березонька". **10.20.** "Азбука любви". 11-я серия. **10.50.** Пресс-экспресс. **11.20.** "Остров сокровищ". 3-я серия. **12.25.** Фильмы режиссера Г.Панфилова. "Мать". Фильм второй. 1-я серия. **13.30.** Премьера док. фильма "Экономике — другой путь". **14.25.** Телемикст. **15.10.** Блокнот. **15.15.** "Пчела Майя". Мультфильм. **15.40.** Играет М.Самсонов (виолончель). **15.50.** Беседы с епископом Василием (Родзянко). **16.10.** Ассоциация детского телевидения. **16.40.** ... До 16 и старше. В перерыве (17.00) — Новости. **17.50.** Азбука собственника. **18.00.** Погода. **18.05.** "Просто Мария". **18.50.** Театр плюс ТВ. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.40.** Лотто "Миллион". **21.10.** "Баллада о солдате". Худ. фильм. **22.45.** Дневник Московского кинофестиваля. **23.25.** "Яблоко, остров Пасхи, деревянное колесо и многие другие..." Музыкальная программа. **0.15.** Пресс-экспресс. **0.25.** "Гренада". Фильм-спектакль.

Канал "Россия"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. **7.20.** Телевизионная биржа труда. **7.30.** Время деловых людей. **8.00.** Мультфильм "Сосед Тоторо" (Япония). **9.30.** У Ксюши. **10.05.** "К-2" представляет: "Фрак народа". **11.00.** "Санта-Барбара". **12.40.** Крестьянский вопрос. **13.25.** "Букет для вас". **14.10.** Маршал Жуков. Весна 45-го. Передача 1-я. **15.00.** Русская виза. **15.35.** Там-там новости. **15.50.** Уроки космоса. **16.20.** Программа Омского ТВ. **17.05.** Человек дела. **17.30.** М-трест. **17.45.** Парламентский час. **18.45.** Праздник каждый день. **19.25.** "Санта-Барбара". **20.15.** В мире авто- и мотоспорта. **20.50.** Экран криминальных сообщений. **21.00.** Тихий дом. **22.20.** Автомиг. **22.25.** Звезды говорят. **22.30.** Спортивная карусель. **22.35.** Уникальная операция ГКЧС. **22.50.** Тихий дом. Продолжение. **23.50.** Маскарад-салат.

Санкт-Петербург

6.30, 14.30, 19.20, 22.45. Факт. **6.40.** "Дымка". Худ. фильм. **7.50.** Это было недавно, это было давно... **9.30.** Панорама новостей. Си-эн-эн. **10.05.** Истории, услышанные из суфлерской будки. **10.55.** "Жаконя так сказал..." **12.30.** Звучала музыка с экрана. **13.15.** "Дворец Марли". Док. фильм. **13.25.** "Александр Володин". Док. фильм. **14.40.** "Фарбик, или 4 времени года". Док. фильм. **16.10.** Мультфильм (Франция). **16.45.** Панорама новостей. Би-би-си. **17.05.** Мультфильм. **17.15.** Барометр. **17.30.** Человек на земле. **18.00.** Мультфильм. **18.15.** Альтернатива. **19.45.** Спорт, спорт, спорт. **20.00.** Европейский калейдоскоп. **20.35.** 600 секунд. **20.45.** Ваш стиль. **20.55.** "Моя вторая мама". Худ. фильм. **21.45.** 13-й вопрос. **23.00.** "Звезда и смерть Хоакина Мурьетты". Худ. фильм.

ЗАСНАВАЛЬНІК: Мінскі гарадскі Савет народных дэпутатаў.
Газета выдаецца на рускай і беларускай мовах з лістапада 1990 г.
Выходзіць штодзённа, акрамя суботы і нядзелі.
Індэкс 63931 | Тыраж 40 000 экз. | Падпісана ў свет у 12.10.
Допісы, атрыманыя рэдакцыяй, не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца. Аўтары нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Адказнасць за змест аб'яў нясе заказчык.
ДРУКАРНЯ ВЫДАВЕЦТВА «БЕЛАРУСКІ ДОМ ДРУКУ».

ДОБРЫ ВЕЧАР Добрый вечер
В.а. галоўнага рэдактара Анатоль ЗЭКАЎ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220041, г.Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а (2-гі паверх).
САКРАТАРЫЯТА — 68-28-04 БУХГАЛТЭРЫІ — 68-29-47
АДДЗЕЛАЎ:
палітыкі — 68-29-34 | эканомікі — 68-28-22 | інфармацыі — 68-29-98
гарадской гаспадаркі — 68-29-35 | культуры — 68-27-34 | пісьмаў 68-29-96
Рэклама і прыватныя аб'явы прымаюцца ў рэдакцыі газеты.
Аддзел рэкламы і аб'яў — 68-29-74.